БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 45 (19.716). • 1987 йил 22 февраль, якшанба • Баҳоси 3 тийин.

М. С. Горбачевнинг Эстонияда бўлиши

ТАЛЛИН, 21 февраль. (ТАСС). КПСС Марказий Комитети Бош секретари Эстонияда бўлишининг учинчи куни Таллин политехника институтига боришдан бошланди. М. С. Горбачевнинг олий ўқув юрти студентлари ва муаллимлари билан суҳбатларида республикани комплекс ривожлантиришнинг, мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштириш жараёнига Эстониянинг илмий-тадқиқот потенциалини актив жалб этишнинг энг муҳим проблемалари тилга олинди.

Эстония ССРнинг партия, совет ва хўжалик активлари билан учрашув ўтказилди. Учрашувда М. С. Горбачев нутқ сўзлади.

Шу куни КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев Таллиндан Москвага келди.

МАТБУОТ ИШИ ПРОГРАММАСИ

У КПСС Марказий Комитети январь Пленумида белгилаб берилган

Ҳозир совет матбуоти тобора юксалмоқда. Матбуотнинг янгиликни тез илғаб олаётганлиги, энг муҳим проблемалар дадил ва чуқур ўртага қўйилаётганлиги, баъзида ўткир фикрлашиб олинаётганлиги газетхонларга манзур бўлмоқда. Партия оммавий ахборот воситаларининг жамиятда ошкораликни, танқид ва ўз-ўзини танқидни ривожлантириш йўлидаги куч-ғайратларини қўллаб-қувватламоқда. Совет кишилари қайта қуриш учун курашда оммавий ахборот воситаларининг позициясига муносиб баҳо бердилар. Марказий газета ва журналларни ўқиётган кишилар қаторига яна 14 миллиондан кўпроқ киши қўшилди.

КПСС Марказий Комитети 1987 йил январь Пленумида, М. С. Горбачевнинг оммавий-ахборот ва пропаганда воситаларининг раҳбарлари ҳузурида сўзлаган нутқида партия XXVII съездининг мамлакатни социал-иқтисодий жадаллаштиришда матбуотнинг роли ва масъулиятини янада оширишга қаратилган йўли конкретлаштириб, унинг энг муҳим йўналишлари белгилаб берилди, публицистларнинг, журналистлар коллективларининг хато ва нуқсонлари таҳлил қилинди. Пленум материаллари — партиянинг келгусидаги кўп йилларга мўлжалланган фаолият программасидир. Бу — қайта қуришнинг актив қатнашчиси бўлмиш матбуот ишининг программаси ҳамдир.

Бугунги кунда газета ва журналларнинг, радио ва телевидениенинг редакциялари бир-бири билан боғлиқ икки вазифани ҳал этишига тўғри келмоқда. Аввало, қайта қуриш босқичининг мураккаб, қийин, диалектик жараён эканлигини зўр ғайрат билан соддалаштирмай кўрсатиш зарур. Айни вақтда эса ўз ишини қайта қуриб, ҳар бир журналистнинг ижодий резервларини ишга солиш керак. Қайта қуришнинг фойдали эканлиги тўғрисида камроқ умумий фикр-мулоҳазалар юритиб, кўпроқ ишчанлик кўрсатиш лозим. Оммавий ахборот воситалари фаолиятининг ҳозирги асосий мазмуни шундай бўлиши керак.

Давр ва вазият матбуотнинг диққат-эътиборини инсоннинг маънавий дунёсига, инсон омилига, меҳнат коллективларининг турмушини ҳар томонлама ёритишга қаратишни тақозо этмоқда. Планларнинг тақдири ва уларни амалга ошириш меҳнат коллективларида ҳал бўлади. Бажарилган ишлар ҳозирча етарли эмас. Кўпгина газеталар қайта қуриш жонбозлари, шу кунларимизнинг қаҳрамонлари, экономикани юксалтириш йўлларини ижодий излаётган тиниб-тинчимас кишилар тўғрисида, белгиланган режаларни бажариш учун ғоят фаоллик билан курашаётган одамлар ҳақида ҳали ўзининг ёрқин сўзини айтгани йўқ. Қийинчиликлар бартараф этилаётгани ҳақида ишчилар, колхозчилар, мутахассисларнинг қийинчиликларни енгиб ўтиш ҳақидаги ўз ҳикоялари баралла овоз билан янграгани йўқ. Бугунги кунда халқ билан кенг кўламда мулоқот қилиш ва у билан маслаҳатлашиш ҳар қачонгидан кўра зарур бўлиб, бу иш янгича тафаккурни ҳосил қилишга, меҳнат ғайратини кучайтиришга анча катта таъсир ўтказиши мумкин.

Матбуот мамлакатдаги ошкораликни қўллаб-қувватлаши лозим. Жавоб қайтариш мумкин бўлмаган саволлар йўқ. Матбуот экономикада ҳам, сиёсатда ҳам, партиянинг ўзида ҳам демократияни ривожлантиришнинг муҳим воситасидир. Оператив равишда хабардор қилишни меҳнаткашларнинг ташаббуси ва фаолиятини ёритиш билан моҳирона қўшиб олиб бориш, мамлакат 1987 юбилей йилида ҳал этаётган вазифаларнинг аҳамиятини алоҳида кўрсатиш зарур.

Ҳозирги шароитда жонли иш тажрибасини пропаганда қилиш принципиал аҳамиятга эга. Янгилик қийинчилик билан куртак ёзмоқда, бу куртакларни кўпинча интизомсизлик, консерватизм, ўзини четга олиш ёки эскичасига ишлаш—фақат осойишталикни кўзлаш истаги сўндириб қўймоқда. Ишни қандай олиб боришга энг яхши намуналар асосида ўргатиш, жамиятда революцион ўзгартишлар учун курашга отлантириш матбуотнинг ғоят муҳим вазифасидир. Меҳнат аҳли матбуотнинг, совет телеэкранининг бош қаҳрамони бўлиб қолиши керак.

Совет матбуотининг бу соҳада зарур тажрибаси ва маҳорати бор. «Челябинский рабочий», «Витебский рабочий» газеталари ишлаб чиқариш новаторлари ва илғорларининг ютуқлари тўғрисида ижодий жиҳатдан хилма-хил, қизиқарли ҳикоя қилмоқда. Бироқ хатолар ҳам яққол кўриниб турибди—баъзи нашрларда меҳнат қаҳрамонларининг номлари кўп эмаслиги, бир қолипдаги сийқа текст, ишлаб чиқариш ютуқларини зерикарли тарзда санаб ўтиш шулар жумласидандир. Кўпинча ҳамма нарса фақат рақамлар ва кўрсаткичлардангина иборат бўлиб қолади. Бундай ҳолларда инсоннинг маънавий дунёсини кўрсатиш тўғрисида гапиришга ҳожат ҳам қолмайди.

Кўпинча эълон қилинадиган сийқа, юзаки лавҳалар энди газетхонни қаноатлантира олмайди. Устига устак баъзи газеталар қолоқ қарашларга мослаша бошламоқда, бекорчи такасалтангларга, ғаразли манфаатпарастларга, жамиятдан кўпроқ юлиб олиб, унга эса камроқ нарса беришни истаётган кимсаларга тегишлича баҳо бермаяпти. Бу гап айниқса маҳаллий матбуот—шаҳар ва район матбуотига таааллуқлидир. Маҳаллий матбуотда масъулиятдан қочиш тенденциялари, материалларни келишиб олиш каби турли ҳоллар ҳали ҳам кўп учрайди.

Қайта қуриш жараёнида матбуотнинг роли ортиб бормоқда. Айни вақтда газетада эълон қилинган ҳар бир сўз учун редакцияларнинг масъулияти ҳам ошмоқда, буни эса барча редакторлар ҳам ҳисобга оляпти, деб бўлмайди. Бу гап айниқса танқидий мақолаларга тааллуқлидир. Марказий Комитетнинг январь Пленумида танқидга муносабат—инсоннинг қайта қуришга, жамиятда содир бўлаётган барча янгиликларга муносабатининг муҳим мезони эканлиги жуда равшан қилиб айтилган эди. Танқидни юқтирмасликка тоқат қилиб бўлмайди. Аммо партия оммавий ахборот воситаларининг материалларига бундан буён ҳам теранлик ва объективлик, юксак граждандик масъулияти хос бўлади, деб ўйлайди ва Пленумдаги докладда бу нарса қайд этиб ўтилган эди. Матбуотнинг ўзи танқид зонасидан ташқарида қолаётгани йўқ. Бунда ҳам кўп нарса редактор билан редколлегиялар аъзоларининг партиявийлигига, уларнинг билим доираси, хабардорлигига боғлиқ бўлади. Марказий Комитетдаги учрашувда қайд этиб ўтилганидек, қайта қуриш журналистларга ҳам, бутун матбуотга ҳам дахлдордир.

Матбуотнинг кучи партиявий раҳбарликда эканлиги маълум. Партия газетаси-партия комитетининг қиёфасидир. Газетанинг мазмунига қараб бирон бир регион партия ташкилотининг иш савияси тўғрисида, қайта қуриш қандай бораётгани ҳақида ҳолисона тўлиқ тасаввур олиш мумкин. Матбуот органига раҳбарлик қилишда партия комитетининг роли кун сайин ортиб бормоқда. Аммо бу асло майда-чуйда ишларга аралашавериш, тирноқ остидан кир излаш, ёқмаган материални номердан олиб ташлаш тўғрисидаги асоссиз талабларни қўяверишı, деган гап эмас. Мақолаларнинг таъсирчанлигини оширишга сабот билан эришаётган, танқидни бўғувчиларга зарба бераётган, редакция кадрларини моҳирлик билан тарбиялаётган, журналистларнинг турмуш ва уй-жой шароитларини яхшилашга кўмаклашаётган, активларни матбуот сўзига, редакция ходимларининг машаққатли меҳнатига ҳурмат билан муносабатда бўлиш руҳида тарбиялаётган партия комитетлари тўғри иш қилмоқдалар. Яқинда КПСС Ставрополь ўлка комитети ўз пленумида оммавий ахборот воситаларининг фаолиятини жиддий анализ қилди. Ўлка газетасининг характери яхшилик томон сезиларли равишда ўзгара бошлади. Кўпгина партия комитетларида принципиал аҳамиятдаги йирик мақолаларнинг таъсирчанлиги устидан контрол қилиш практикаси қарор топди, бу эса сўз билан ишнинг бирлигига интилишни ифода этади.

Бироқ илғор тажриба, новаторлар ташаббуси тўғрисида ҳикоя қилувчи материалларнинг таъсирчанлиги устидан контрол қилиш ҳозирча партия комитетларининг эътиборидан четда қолмоқда. Ҳозир партиявий таъсир кучи билан барча ижобий нарсаларни қўллаб-қувватлаш, уларни ўрганиб қабул қилиш, қайта қуриш шароитида янгича ёндашув куртакларидан фойдаланиш жуда муҳимдир. Партия комитетининг вазифаси газета В. И. Лениннинг образли ибораси билан айтганда, амалда коллектив пропагандист, агитатор ва омманинг ташкилотчиси, социалистик қурилиш воситаси бўлиб қолиши учун унинг ташкилотчилик ишини кун сайин кучайтириб боришдан иборатдир.

Матбуот қайта қуриш ғояларини яхшироқ англаб ўзлаштириб олишда одамларга ёрдам бериши, оммани партия режаларини муваффақиятли бажариш учун умумхалқ курашига отлантириши керак. Қайта қуриш давомида журналист кадрларининг ўрганишига ҳам—ҳамма яхши нарсалар ҳақида, турмушда, жамиятни янгилашда бор нарсалар тўғрисида яхши ёзишни ўрганишларига тўғри келмоқда. Зотан журналистлар, бизнинг партиявий публицистикамиз ўзларининг юксак бурчларини оқлашларига ишончимиз комил бўлиши мумкин.

(«Правда»нинг 21 февралдаги бош мақоласи).

ЭНГ ЯХШИ КЎРСАТКИЧЛАР ҲАММАНИНГ МУЛКИГА АЙЛАНСИН!

ТАЛЛИН, 20 февраль. Ерда — далада ва қурилишда, завод цехида ва илмий лабораторияларда тежамли бўлайлик. Бу оддий ҳақиқат бутун жамиятимизни олға силжитишга пойдевор қилиб олинган ва пировард натижада мамлакатда авж олдириб юборилган қайта қуришнинг тақдирини белгилаб беради.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг бугун Эстония агросаноат комплекси билан танишуви қишлоқ меҳнатчилари билан учрашувдан бошланди. Меҳнатчилар Пайде райони «9 Май» колхозининг маданият уйи олдида тўпланишди. М. С. Горбачев шу ерга келди. Тўпланган хотин-қизлар орасида шу колхозда 30 йил ишлаган А. А. Петерсон ҳам бор эди. Ҳозир ҳам у баҳоли қудрат меҳнат қилмоқда. Унинг ўғиллари Эльяс билан Эдуард механизатор бўлиб ишламоқдалар. Алида Александровнанинг ўсиб етишаётган ва маслаҳатидан чиқмайдиган набиралари ҳам ота-боболар еридан шаҳарга кетишни ўйлаётганлари йўқ.

Ота-боболари деҳқон ўтган, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Э. А. Лиеберг хўжаликка раҳбарлик қила бошлаганига ўттиз йилдан ошди. Меҳнат моҳирона ташкил этилганлиги, қишлоқликларнинг виждонан ишлаши, қишлоқ социал-маиший комплекси ривожлантирилганлиги туфайли колхоз пешқадамлар сафидан ўрин олди. Шу йилнинг ўзидаёқ хўжалик сут ва гўшт сотиш жиҳатидан 1990 йилги план кўрсаткичлари даражасига чиқиб олди.

Колхоз правлениеси ва парткомнинг аъзолари билан бўлган учрашувда колхоз парткомининг секретари А. Р. Принтс муваффақиятнинг кўпгина таркибий омилларини тилга олди. Донли экинлар етиштиришнинг интенсив технологиялари, ем-хашак тайёрлашнинг самарали методикаси, олий ўқув юртлари ва техникумларда 40 нафар йигит ва қиз колхоздан стипендия бериб ўқитилаётганлиги мана шу омиллар жумласига киради. Колхознинг ўзида мутахассислар тайёрлаш марказининг дарсхоналари қурила бошлади.

М. С. Горбачев колхоз коллективининг ишини маъқуллади, ходимларнинг турмуш ва меҳнат шароитларини яхшилашга қаратилган қатъий йўлни бундан буён ҳам ўтказаверишни маслаҳат берди. Хўш, қўшниларингизчи, деб сўради у, сизларга меҳмонга келиб, сизлар қандай ишлаб, яшаётганингизни кўришади-ю, ибрат ола билишмайдими...

А. Р. Принтс: Биз тажриба ўрганиш учун ҳузуримизга келишларини кутиб турмаймиз. Ўзимиз бориб ўргатамиз. Райондаги қолоқ бир колхозни илғорлар қаторига кўтариш учун уни оталиққа олганмиз.

М. С. Горбачев: Бундай оталиқни қачон бошладингиз?

А. Р. Принтс: Ўтган йили кўкламда, апрелда бошлаган эдик. Ўша пайтдан буён бизнинг бош мутахассисларимиз мунтазам равишда шу хўжаликка бориб, тажриба ўргатмоқдалар. Маслаҳат билан ва амалий иш билан ёрдам бермоқдалар. Яқинда биз қўшма кенгаш ўтказдик. Унинг якунлари бизни қувонтирди: районнинг яна бир хўжалиги юксала бошлади.

Эстония Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари **Г. К. Вайно:** Михаил Сергеевич, биз бу ташаббусни Марказий Комитет бюросида синчиклаб кўриб чиқиб, маъқулладик. Ҳозир бошқа жойларда ҳам бир талай шундай мисоллар бор.

М. С. Горбачев: Бу — жуда соз. Илғор хўжаликларнинг ҳар хил оталиқларини ҳар томонлама рағбатлантириш керак. Ҳозир бизда шундай мисоллар ҳам бор: технологияни эгаллаб олган бақувват хўжалик қолоқ хўжаликка ўз хизматини таклиф қилади ва тахминан: сизнинг ҳосилингиз — гектар бошига 20 центнер экан, келинг биргаликда шуғулланиб, ҳосилдорликни 30 центнерга етказайлик, дейди. Бундан ортиқча ҳосилнинг ҳаммаси ҳозирча бизники бўлади. Чакки эмас, шу ҳақда ҳам ўйлаб кўриш керак, шунда тажриба ўргатиш илғор учун ҳам, қолоқ учун ҳам баб-баравар манфаатли жараён бўлади.

К. Г. Вайно: Бу тажрибани ҳам қурол қилиб оламиз.

М. С. Горбачев: Бу ишни айрим хўжаликлардан бошлаш керак, шошилмаслик лозим. Бу — нозик иш, унинг деҳқон учун нақадар манфаатли бўлишини кўра билиш муҳимдир. Акс ҳолда, гўё ўзимиз ишлашни билмайдигандек, қўшнилардан ақл ўрганамизми, деб айтишлари ҳам мумкин. Бу ўринда ҳурмат билан иш тутиш, бу фақат социализмга хос ҳодиса эканлигини эсдан чиқармаслик зарур. Дарҳақиқат, капиталистик жамиятда ким ва қачон қўшнисига ёрдам беради? У ерда қўшнининг абгор бўлиши манфаатли ҳисобланади, кўрдингизми, мана шунда иши юришиб турган қўшни ўз молларининг нархини кўтариши мумкин. Биздаги иш бошқача — келинглар, Ердаги социалистик қардошлигимиз нималигини бир кўрсатайлик.

Колхоздаги меҳнатни ташкил этиш ҳақида хўжалик механизми ҳақида гап очилади. М. С. Горбачев пудрат системасидан кенг миқёсда фойдаланиляптими, деб сўрайди. Бу усул кичикроқ коллективларда тезроқ самара бераётганини тажриба кўрсатиб турибди, дейди у. Масалан, новосибирскликлар интенсив меҳнат коллективларини туздилар. 2300 гектар ерда атиги тўрт киши ишлайди. Шулардан ҳар бири йилига 75 минг сўмликдан 110 минг сўмликкача маҳсулот етиштиради. Энг муҳими шуки, коллектив пудратда ишловчилар ҳар қандай беҳуда ишлардан халос бўладилар, деб таъкидлади М. С. Горбачев. Иш бермайдиган ходимдан, кераксиз техникадан халос бўладилар. Ҳеч ким ортиқча нарса олмайди, чунки бу нарса маҳсулот таннархига таъсир қилади.

Сўнгра суҳбат бевосита республиканинг мана шу энг йирик хўжалиги цехларида давом этади. Айни цехларда, дейиш ўринли, — чунки унинг капитал иншоотлари, замонавий чорвачилик бинолари, ем-хашак омборлари, устахоналари, картошка сақланадиган омборларини бундан бошқа сўз билан атаб бўлмайди.

— Биз ҳамма ем-хашакни том остида сақлаймиз, — деди колхоз ходимларидан бири.

— Шундай «том» қанча туради? — қизиқиб сўрайди М. С. Горбачев.

Бош агроном **Т. Э. Лиеберг:** 120 минг сўм туради.

Хўжалигимизда пудрат асосида ишлаётган беш кишилик бригада кузгача мана шу каттакон омборни майин пичан билан тўлдиради.

М. С. Горбачев: Пичанни сифатига қараб қабул қиласизларми? Сифат учун одамлар рағбатлантириладими?

Т. Э. Лиеберг: Ҳа, меҳнат ҳақи пичаннинг сифатига қарабгина белгиланади.

М. С. Горбачев ва хўжалик раҳбарлари оқ халат кийишиб, сут-товар фермасига кирадилар. Бу ерда 640 бош сигир боқилмоқда. Бултур ҳар бош сигирдан 5548 литр сут олинди. Беш йиллик охиригача сут соғиб олишни 6 минг литрга етказишни мўлжалламоқдалар.

Ферма ишчиларининг ўртача иш ҳақи қанча, деб сўрайди М. С. Горбачев.

Бригадир **В. В. Алльярв:** 350 сўм, яна мукофот ҳам бор.

М. С. Горбачев: Ҳар бир сут соғувчига қанча иш тайинланган, бир кишига қанча иш тайинланган, бир киши қанча сигирни соғади?

В. В. Алльярв: 80 бош сигирни соғади, агар ҳамма ходимлар қўшиб ҳисобланадиган бўлса, ўрта ҳисобда бир кишига 35 бош сигир тўғри келади.

М. С. Горбачев: Бу — яхши. Фермада ишловчи ҳамма ходимларга бўладиган чиқимни ҳисоблаш керак. Гўштга топшириладиган қорамолнинг вазни қанча?

Ферма мудираси **М. А. Рулль:** 470 килограммдан кам эмас.

М. С. Горбачев: Дуруст, сизлардаги қайта қуриш яққол кўриниб турибди. Бу — жуда яхши. Аммо мен резервларингиз борлигини ҳам кўрдим. Нега? Чунки ким билан гаплашаётганимни кўриб турибман. Ишлаб чиқариш маданиятини, одамларни, кадрларни кўряпман. Сизларда ўсиш учун, эришилган даражада тўхтаб қолмаслик учун ҳамма имконият бор.

Колхозчилар оиласи М. С. Горбачевни ўз уйига таклиф қилади. Бу ерда шофер К. Я. Поом яшайди, унинг рафиқаси ҳам хўжаликда меҳнат қилади, қизи Ану 10-синфда ўқийди, ўғли Петер ҳозир Совет Армиясида муддатли хизматни ўтамоқда.

М. С. Горбачев: Шундай уй неча пул туради?

К. Я. Поом: 25 минг сўм. 12,5 минг сўмини хўжалик тўлайди, қолган ярмиси йигирма беш йил мобайнида узилади. «Жигули» машинамиз, гаражимиз бор. Оиламизнинг умумий маоши — ойига 500 сўм.

М. С. Горбачев: Яхши уй.

К. Я. Поом: Хўжалик усулида қурганмиз. Аммо пардозини ўзим қилганман.

М. С. Горбачев: Мебель Эстонияникими?

Уй бекаси: Ҳа.

М. С. Горбачев: Одамларнинг эътиборини мана шунга қаратиш керак. Фақат даромад ҳақида ўйлай бермай, яхшироқ уй-жой ҳақида ҳам ўйлаш керак...

К. Я. Поом: Биз ҳам худди шундай, деб ҳисоблаймиз.

М. С. Горбачев колхоз билан танишиб бўлганидан кейин Ҳурматли меҳмонлар китобига қуйидаги сўзларни ёзиб қўйди:

«9 Май» колхози билан

(Давоми иккинчи бетда).

СЎЗЛАР АМАЛИЙ ИШЛАР БИЛАН МУСТАҲКАМЛАНСИН

Ўрта Осиё республикалари агросаноат комплексида барпо этилган ишлаб чиқариш потенциали самарадорлигини ошириш тўғрисида

КПСС Марказий Комитетининг секретари В. П. Никонов 16 февралдан 21 февралгача Ўзбекистон ССРда бўлди. Республикада бўлган вақтида у Қорақалпоғистон АССР, Бухоро ва Тошкент областларидаги бир қанча колхозларни, совхозларни, қайта ишлаш саноати ва агросаноат комплекси қурилиш индустриясининг корхоналарини, илмий муассасаларни, озиқ-овқат маҳсулотлари сотиладиган магазинларни бориб кўрди.

«СССР 60 йиллиги» совхозида у теплица хўжалигининг иши билан батафсил танишди, «ВЛКСМ 50 йиллиги» совхозида олимлар, мутахассислар, бригадирлар ва механизаторлар республикада шоли етиштириш проблемалари ҳақида гапириб бердилар. Қорақалпоғистондаги гўшт комбинатида маҳсулотни чуқурроқ қайта ишлаш, гўшт маҳсулотлари турларини кўпайтириш, сифатини яхшилаш ҳақида гап борди. Хўжайли районидаги В. И. Ленин номли колхозда В. П. Никонов пахта етиштиришнинг ташкил этилиши, коллектив пудрат асосида ишловчи звеноларнинг иши, хўжалик экономикаси, ёрдамчи ҳунарларнинг ривожлантирилиши билан қизиқиб танишди. Бухоро областидаги пахта тозалаш корхонасида пахта толасининг сифатини ошириш масалалари кўриб чиқилди.

Илмий ва илмий-ишлаб чиқариш муассасаларида В. П. Никонов илмий ечимлар соҳасидаги иш қандай йўлга қўйилганини ва уларнинг ишлаб чиқаришга жорий этилишини батафсил суриштирди. У пахта, сабзавот ва мева етиштириш учун керакли машина ҳамда ускуналар комплекси билан, суғориш техникаси ва суғориш системалари қурилиши техникаси билан танишди.

КПСС Марказий Комитетининг секретари республика меҳнат коллективлари билан, партия ва хўжалик ходимлари билан учрашди, социал-маиший қурилиш ҳамда Ўзбекистоннинг меҳнат ресурсларидан фойдаланиш қай аҳволда эканини қизиқиб суриштирди.

Республика бўйлаб қилинган сафарда В. П. Никоновга Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. Б. Усмонхўжаев ҳамроҳ бўлди.

21 февраль куни Тошкентда Ўзбекистон, Қирғизистон, Тожикистон ва Туркманистон Компартиялари Марказий Комитетлари ҳамда область комитетларининг аграр секторга раҳбарлик қилувчи секретарлари, республикалар ва областлар агросаноат комитетларининг раислари, Ўрта Осиё республикалари агросаноат комплекси бошқа ходимларининг кенгаши бўлди.

Кенгашда қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни ўстириш суръатларининг пастлиги, Ўрта Осиё республикаларида барпо этилган ишлаб чиқариш имкониятларидан фойдаланиш самарадорлигининг камлиги, ерларни мелиорациялашга сарфланган маблағнинг нафи пастлиги сабаблари чуқур таҳлил этилди. Камчиликларни тугатиш йўллари белгиланди.

Кенгашда В. П. Никонов нутқ сўзлади. У ижтимоий меҳнат тақсимоти системасида Ўрта Осиё республикаларининг муҳим ўрин тутишини таъкидлади. Бу республикалар пахта, шоли, мева-сабзавот ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етказиб бермоқда. Шу регион хўжаликларининг иш даражасини ошириш халқ хўжалиги учун муҳим аҳамиятга эга бўлади, мамлакат аҳолисини озиқ-овқат ва хом ашё билан таъминлашни яхшилашга катта таъсир ўтказади.

Ўрта Осиё республикаларининг аграр комплексида қудратли ишлаб чиқариш потенциали барпо этилганлиги уқтириб ўтилди. Кейинги ўн йилнинг ўзида регионнинг қишлоқ хўжалигидаги асосий ишлаб чиқариш фондлари 10,3 миллиард сўмлик миқдорда ёки шундан аввалги бутун давр мобайнида бўлганидан кўра икки баравардан зиёд кўпайди. Хўжаликларнинг энергия билан таъминланиши бир ярим баравардан кўпроқ ортди, меҳнатнинг фонд билан ва машина-механизмлар билан қуроллантирилиши ошди. Бироқ деб уқтирди В. П. Никонов, вужудга келтирилган имкониятдан ёмон фойдаланилмоқда ва у зарур самара бермаяпти. Фондларнинг самараси ва меҳнат унумдорлиги камайди, миллий даромаднинг ўсиш суръатлари анча қисқарди.

Регионда вужудга келган аҳвол кўп жиҳатдан агросаноат комплексининг етакчи тармоқларини ривожлантиришдаги жиддий камчиликлар билан изоҳланади. Бу ерда ерларни мелиорациялашга сарфланаётган капитал маблағлар ҳаддан ташқари самарасиз ишлатилмоқда. Аксарият хўжаликлардаги суғориладиган ерларда пахта, шоли, маккажўхори, сабзавот, ем-хашак ва бошқа экинлардан кам ҳосил олинмоқда. Бунинг сабаби шуки, деди В. П. Никонов, республикаларнинг партия ташкилотлари, қишлоқ хўжалик органлари коллективлар олган мажбуриятлар ва план топшириқларининг бажарилиши учун талабчанлик ва назоратни пасайтириб юборганлар, кўпинча бу ерда сўз билан иш бир жойдан чиқмай келди. Колхоз ва совхозларда меҳнатни ташкил этишнинг илғор формаларини жорий қилиш соҳасида етарли иш олиб борилмади. Кўп ҳолларда у ёки бу экинларни етиштиришда коллектив пудрат юзаки жорий қилинди, хўжаликларнинг экономикасини юксалтиришга тузукроқ эътибор берилмади. Колхоз ва совхозларнинг аксарияти зарар кўриб ишламоқда. Хўжалик ҳисоби ҳамда ишлаб чиқаришдаги маблағ ва моддий ресурсларнинг сарфланиши устидан назорат қилишнинг чек системаси ҳамма хўжаликда ҳам жорий этилган эмас.

Республикаларда регион илмий муассасаларининг ечимларидан дуруст фойдаланилмаяпти, фан билан ишлаб чиқаришнинг ҳамкорлигини ташкил этиш илғор формалари дадил жорий қилинмаяпти. Илмий-ишлаб чиқариш ва ишлаб чиқариш-илмий системалар ҳамда бирлашмалар мана шундай илғор формалардан ҳисобланади. Кўпгина хўжаликлардаги ва бутун-бутун районлардаги кўрсаткичлар паст бўлишига қарамай, улар ўз ишларини чуқур таҳлил этмаганлар ва ишни яхшилаб олиш учун бу йилги ҳамда келгуси йиллардаги асосий мақсадларини белгилаб ололмаганлар.

Республикаларда агросаноат комплекси барча хўжалик бўғинлари кадрларининг ўқиши масалаларига, айниқса, механизаторларга қишлоқ хўжалик экинларини етиштиришнинг илғор технологияларини ўргатишга кам эътибор берилмоқда.

В. П. Никонов Ўрта Осиё республикалари партия ва қишлоқ хўжалик органларининг қишлоқ хўжалиги маҳсулдорлигини кескин ошириш ва колхоз-совхоз ишлаб чиқариши экономикасини юксалтириш соҳасидаги вазифаларига тўхталиб ўтди.

Кенгашда СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари, СССР Давлат агросаноат комитетининг раиси В. С. Мураховский, КПСС Марказий Комитети Қишлоқ хўжалиги ва озиқ-овқат саноати бўлимининг мудири И. И. Скиба, СССР Госплани раисининг биринчи ўринбосари П. А. Паскарь, КПСС Марказий Комитети Қишлоқ хўжалиги ва озиқ-овқат саноати бўлими мудирининг ўринбосари С. В. Засухин, СССР мелиорация ва сув хўжалиги министри Н. Ф. Васильев, СССР Ўрмон хўжалиги давлат комитетининг раиси А. И. Зверев, В. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалиги фанлари академиясининг президенти академик А. А. Никонов, КПСС Марказий Комитети аппаратининг, министрликлар ва идораларнинг ходимлари иштирок этдилар.

* * *

КПСС Марказий Комитетининг секретари В. П. Никонов 21 февраль куни Тошкентдан Москвага жўнаб кетди.

(ЎзТАГ).

КРЕМЛДА СУҲБАТ

20 февраль куни Кремлда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси А. А. Громико СССР Чет эл туризми давлат комитетининг таклифига биноан Совет Иттифоқига ташриф буюрган Жаҳон туризм ташкилотининг бош секретари Виллибальд Парни қабул қилди.

Бўлиб ўтган суҳбат чоғида Совет Иттифоқи ташқи сиёсатининг моҳияти, унинг инсониятни ядро уруши ҳалокатидан сақлаб қолиш йўлидаги кураши тўғрисида гапириб берилди.

Суҳбат вақтида социал-иқтисодий соҳадаги ҳамкорлик масалалари ҳам кўриб чиқилди, туризм ҳам шу соҳага киради. Туризм ва умуман одамлар ўртасидаги алоқалар мамлакатлар ўртасида ҳаётни сақлаб қолиш манфаатларини кўзлаб тинч йўл билан ҳал этиб бўлмайдиган зиддиятлар йўқлигига ишонч ҳосил қилмоқда.

В. Пар 109 та давлатни, шу жумладан Совет Иттифоқини ҳам бирлаштирувчи Жаҳон туризм ташкилотининг фаолияти ҳақида гапириб берди.

Суҳбатда СССР Чет эл туризми давлат комитетининг раиси В. Я. Павлов ҳозир бўлди.

(ТАСС).

ЭНГ ЯХШИ КЎРСАТКИЧЛАР ҲАММАНИНГ МУЛКИГА АЙЛАНСИН!

(Давоми. Боши биринчи бетда).

танишганимдан жуда мамнунман. Ҳамма нарса: экономикадаги, социал ва маданий қурилишдаги ютуқлар қувончлидир. Айниқса ўз қўли ва ақл-идроки билан мана шуларни бунёд этган колхоз одамлари, меҳнатчилари кишини хурсанд қилади. Лекин бошқа нарсадан ҳам қувонасан, киши. Юксак марраларга чиқиб олган колхоз коллективи энди келгусида янги чўққиларни эгаллашни кўзламоқда. Барча меҳнатчиларни катта ютуқлар билан табриклаб, истиқбол учун ўйлаб қўйилган ҳамма режаларга эришилади, деб умид қилмоқчиман.

Вяэтса посёлкасининг барча аҳолисига бардамлик, ҳар бир оилага бахт-саодат ҳам тилайман».

Шу куни Пайде шаҳрида М. С. Горбачев Эстония Компартияси қишлоқ район комитетларининг биринчи секретарлари билан учрашди.

Учрашувда қишлоқ район партия комитетларининг биринчи секретарлари: Пайде районидан Я. Ю. Мартин, Харью районидан С. В. Конт, Раквере районидан Ю. А. Нийсуке, Валпа районидан М. Э. Колосова, Пярну районидан В. Я. Удам, Эстония ССР Давлат агросаноат комитетининг раиси Х. Т. Вельди сўзга чиқдилар.

Улар қишлоқ район партия ташкилотларида КПСС XXVII съезди қарорларини бажариш, СССРнинг Озиқ-овқат программасини амалга ошириш соҳасида қилинаётган ишлар ҳақида гапириб бердилар.

Республика агросаноат комплексида меҳнат унумдорлигини ошириш, қишлоқ хўжалик маҳсулоти етиштиришни кўпайтириш учун шарт-шароит яратилмоқда.

Олға томон қилинаётган ҳаракат йўлида қийинчиликлар учраётганини, партиявий ишнинг баъзан эскириб қолган форма ва методлари, айрим раҳбарларнинг маъмуриятчилик одати халақит бераётганини кенгаш қатнашчилари таъкидлаб ўтишди. Қишлоқда барпо этилган потенциалдан фойдаланишда ҳам резервлар бор.

М. С. Горбачев суҳбатни якунлаб, бундай деди; район бўғини тарихимизнинг ҳар қандай босқичларида сиёсатни амалга оширишда ҳал қилувчи аҳамиятга ҳамиша эга бўлиб келган. Ҳозир ҳам биз чуқур ўзгартишларни авж олдираётган, барча ишларда туб бурилиш қилаётган бир пайтда яна асосий оғирлик район бўғинининг зиммасига тушади: қайта қуриш сиёсатини реал ҳаёт билан боғлаш керак. У ёки бу шаҳар, район партия ташкилотининг хусусиятларига, иқтисодий, социал, идеология, кадрлар соҳасидаги ва шу каби хусусиятларга асосланиб, қайта қуришни реал турмуш билан туташтириш керак.

Партияни, унинг республика, ўлка, область, район, шаҳардаги маҳаллий органларини социал-иқтисодий ривожланишдаги, бошқа соҳалардаги ишларнинг аҳволи учун масъулиятдан ҳеч ким қутқара олмаслигини таъкидлаб ўтмоқчиман.

Ҳозирги энг муҳим иш шуки, барча поғоналардаги партия органлари тобора кўпроқ сиёсий органларга айлансинлар. Сизга айтсам, бу ҳам жуда мураккаб вазифа, кўпроқ малакани, кўпроқ сиёсий етукликни, кенгроқ билим доирасини, ғоявий эътиқодни, педагогика асослари ва шу кабиларни билишни талаб қиладиган жуда мураккаб вазифа, деса бўлади. Буларнинг ҳаммаси осон эмас.

Район даражасидаги актив социал сиёсат, эҳтимол шундан иборатдирки, инсон социал жиҳатдан маъмур таъминланган бўлиши керак. Шундагина у яхши меҳнат қилади, меҳнат коллективида мустаҳкам ўрнашиб қолади, тажриба орттиради, ўз ишининг миришкори бўлади. Инсоннинг социал жиҳатдан маъмур таъминланиши — барқарор коллективларни вужудга келтиришнинг асосидир. Бу эса меҳнат унумдорлигига, самарадорликка, ҳамма нарсага эришишнинг калитидир.

Фирмаларгача бўлган меҳнатни ташкил этишга янгича ёндашиш масаласи, колхозга ёрдам бериш, шу жумладан, қайта ишлаш саноати билан колхозни кўпроқ бирлаштириш, жумладан, табиийки, колхоз, совхознинг ички ҳаётини ташкил этишга янгича ёндашишлар ҳам партия органларининг диққат марказида туриши керак. Ниҳоят, хўжалик ҳисобини, коллектив пудратни кенг қўлланиш ҳамма поғоналарга сингдириб юборилиши керак. Бу гап ишлаб чиқаришнинг ҳамма поғоналарига таал л у қ л и д и р. Янги формалар бўлмаса, ишлаб чиқаришнинг хўжайини инсон эканлиги тушунилмаса, инсон омили ўлик бир нарса бўлиб қолади.

Одамлар билан доимий мулоқот, жонли ҳамфикрлик бўлмаса, инсон омили ҳам бўлмайди. Услубни ўзгартириш бунга эришиш калитидир. Ҳозир, райком бошқа ташкилотларни тобора кўпроқ ишга солиши керак бўлган бир пайтда, Советлар ўз иши учун, район соғлиқни сақлаш бўлими ўз иши учун жавоб бераётган бир пайтда район партия комитети ўзининг бутун диққат-эътиборини партия ташкилотларининг ишига, меҳнат коллективларининг ишига қаратиши керак. Ташкилотчилик ишимизни шу соҳага ўтказиш лозим.

Ниҳоят, ўртоқлар, район партия комитетининг мувофиқлаштирувчилик роли ўрнини ҳеч ким боса олмайди. Совет, район агросаноат бирлашмаси, қурувчилар, кооперация, ўқитувчилар, медицина ходимлари ўз вазифаларини бажаришлари керак. Советларнинг ҳам ўз иш соҳаси бор. Нега район партия комитети савдо учун, медицина учун жавоб бериши керак? Бу ишни Советлардан сўраш лозим. Бу соҳада улар ишласинлар ва жавоб берсинлар.

Партия органлари сиёсий раҳбарлик органлари бўлиши керак. Бу—экономика ва бошқа ҳамма ишларни ўз ичига олади, райком ҳаммаси учун жавобгар. У барча хўжалик, социал тадбирларнинг сиёсий ва социал оқибатларини, бу тадбирлар қандай натижаларга олиб боришини, қандай таъсир қилишини ва бу нарса биз ишлаб чиққан сиёсатга нақадар мос келишини яхшироқ кўриб туради.

А. БЕЛИКОВ.
Б. ГРИШЧЕНКО,
Н. ЖЕЛЕЗНОВ,
А. ПРИСЯЖНИЙ,
ТАСС махсус мухбирлари.

СССР МУДОФАА МИНИСТРИНИНГ БУЙРУҒИ

1987 ЙИЛ 22 ФЕВРАЛЬ № 65 МОСКВА ШАҲРИ

Солдат ва матрос, сержант ва старшина ўртоқлар!

Прапоршчик ва мичман ўртоқлар!

Офицер, генерал ва адмирал ўртоқлар!

Улуғ Ватан урушининг ва СССР Қуролли Кучларининг ветеранлари, ўртоқлар!

23 февралда Ватанимиз Совет Армияси билан Ҳарбий-Денгиз Флотининг 69 йиллигини нишонламоқда. Улуғ Октябрь туфайли туғилган, Коммунистик партия барпо этган ва тарбиялаган СССР Қуролли Кучлари совет халқининг тинч меҳнатини ва мамлакат хавфсизлигини пухта равишда таъминлаб турибдилар, ўз интернационал бурчларини шараф билан бажармоқдалар.

Совет Иттифоқи меҳнаткашлари, армия ва флот жангчилари бу байрамни ялпи сиёсий активлик ва меҳнат ғайрати вазиятида, КПСС Марказий Комитети 1985 йил апрель Пленуми ва КПСС XXVII съезди ишлаб чиққан стратегик йўлни муваффақиятли амалга ошириш учун саботли кураш, мамлакат иқтисодий ва социал тараққиётидаги ижобий силжишлар вазиятида кутиб олмоқдалар. КПСС Марказий Комитетининг 1987 йил январь Пленуми қарорлари янгидан зўр куч ва ижодий ғайрат бахш этди. Мамлакатда Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 70 йиллиги шарафига социалистик мусобақа кенг қулоч ёзди.

Совет Иттифоқи ленинча ташқи сиёсатни қатъият ва изчиллик билан амалга оширмоқда, у дунёда биринчи бўлиб, инсониятни ядро уруши хавфидан қутқаришнинг реал программасини ўртага ташлади, халқаро муносабатларни тенглик ва ялпи хавфсизлик принциплари асосида ривожлантириш юзасидан конкрет чора-тадбирлар таклиф этмоқда. Ҳозирги мураккаб халқаро вазиятда АҚШнинг урушқоқ империалист доиралари ва унинг НАТОдаги иттифоқчилари ҳарбий-стратегик тенгликни бузишга, ядро қуроли соҳасида устунликка эришишга интилмоқдалар. Коммунистик партия билан Совет ҳукумати мамлакатнинг иқтисодий қудратини тезроқ кўпайтириш, мудофаа қобилиятини муносиб даражада сақламоқ учун зарур чора-тадбирларни амалга оширавердилар.

Коммунистик партияга, совет халқига астойдил садоқатли СССР Қуролли Кучлари ўз ҳарбий маҳорати ва жанговар тайёрлигини тинимсиз такомиллаштирмоқдалар. Улар Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар армиялари билан ягона бир сафда социализм ғалабаларини сергаклик билан қўриқлаб турибдилар. Совет халқи ҳеч қандай агрессив кучлар бизни ғафлатда қолдирмаслигига қатъий ишонавериши мумкин.

Армия ва флот жангчилари, ўртоқлар!

Улуғ Ватан урушининг ва СССР Қуролли Кучларининг ветеранлари, ўртоқлар!

Сизларни умумхалқ байрами — Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флоти куни билан табриклайман. СССР Қуролли Кучларининг шахсий составига жанговар ва сиёсий тайёргарликда, ҳарбий интизомни ва уюшқоқликни юксак даражада сақлашда, ғоявий ва ахлоқий тарбияни такомиллаштиришда, замонавий қурол ва жанговар техникани эгаллашда янги муваффақиятлар тилайман.

Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флотининг 69 йиллигини нишонлаш юзасидан буюраман:

1987 йил 23 февраль куни маҳаллий вақт билан соат 21 да Ватанимиз пойтахти қаҳрамон шаҳар — Москвада, иттифоқдош республикаларнинг пойтахтларида, қаҳрамон шаҳарлар— Ленинград, Волгоград, Одесса, Севастополь, Новороссийск, Керчь, Тула, Смоленск, Мурманскда, қаҳрамон қалъа —Брестда, шунингдек, Калининград, Львов, Ростов-Дон, Куйбишев, Свердловск, Новосибирск, Чита, Хабаровск, Владивосток ва Североморск шаҳарларида байрам мушакбозликлари ўтказилсин.

Яшасин Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флотининг 69 йиллиги!

Яшасин қаҳрамон совет халқи ва унинг шавкатли Қуролли Кучлари!

Барча ғалабаларимизнинг илҳомчиси ва ташкилотчиси —Совет Иттифоқи Коммунистик партиясига шон-шарафлар!

СССР мудофаа министри
Совет Иттифоқи Маршали
С. СОКОЛОВ.

БАЙРАМГА БАҒИШЛАНДИ

20 февраль куни Москвада Москва меҳнаткашлари вакиллари ҳамда пойтахт гарнизони жангчиларининг Совет Армияси ва Ҳарбий Денгиз Флоти 69 йиллигига бағишланган тантанали йиғилиши бўлди.

Президиумда — КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Москва шаҳар комитетининг биринчи секретари Б. Н. Ельцин, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР мудофаа министри Совет Иттифоқи Маршали С. Л. Соколов, КПСС Марказий Комитетининг секретари А. И. Лукьянов, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари Я. Я. Вагрис, бир қанча министрликлар ва идораларнинг раҳбарлари, ҳарбий бошлиқлар, партия, совет ва жамоат ташкилотларининг вакиллари, уруш ва меҳнат ветеранлари бор эдилар.

СССР мудофаа министрининг ўринбосари армия генерали Ю. П. Максимов йиғилиш аҳли ҳузурида нутқ сўзлади. Қуролли Кучларимиз Коммунистик партиянинг синалган раҳбарлигида ўсиб-улғайди, курашди ва ғалаба қозонди, деди у. Партия билан халқнинг ғамхўрлиги билан қуршаб олинган совет жангчилари ўзларининг ватанпарварлик ва интернационал бурчини муносиб адо этмоқдалар. Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатларнинг қардош армиялари билан ягона жанговар сафда тинчлик, социализм ғалабалари посбонлигида ҳушёр бўлиб турибдилар.

(ТАСС).

ПАРТИЯ ВА ХАЛҚ БИЛАН БИРГА

Ватанимиз жанубий чегараларининг посбонлари Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флоти кунини жанговар ўқишда, сиёсий тайёргарликда катта ютуқлар билан кутиб олмоқдалар. Туркистончи жангчилар Улуғ Октябрнинг 70 йиллиги шарафига социалистик мусобақани авж олдириб, замонавий жанговар санъатни, мураккаб техникани бошқариш маҳоратини пухта эгаллаб, интизом ва уюшқоқликни мустаҳкамламоқдалар. Совет Қуролли Кучларининг 69 йиллигига бағишланиб 21 февраль куни Тошкентда бўлиб ўтган тантанали йиғилишда шу ҳақда гапирилди. Қизил Байроқли Туркистон Ҳарбий округи қўшинларининг қўмондони генерал-полковник Н. И. Попов доклад қилди.

Тошкент меҳнаткашлари, Ўзбекистон партия ва совет органлари, жамоатчилик ташкилотларининг вакиллари иштирок этган йиғилишда туркистончи жангчилар республика меҳнаткашлари билан бирга Коммунистик партиянинг XXVII съезди йўл-йўриқларини, мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантиришни қайта қуриш режаларини амалга ошириш учун қатъий курашаётганликлари уқтириб ўтилди. Давлатимиз тинчликсевар сиёсатини батамом қўллаб-қувватлаётган шахсий состав совет кишиларининг бунёдкорлик меҳнатини қаттиқ ҳимоя қилиш, Ватанимиз, бутун тинчликсевар инсоният хавфсизлигини сергак туриб қўриқлаш, ўзининг ватанпарварлик ва интернационал бурчини бажаришга доимо тайёр туришни ўз вазифаси деб ҳисоблайди.

Тантанали йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлар Р. Ҳ. Абдуллаева, Т. А. Алимов, А. С. Икромов, В. Н. Лобко, Р. Н Нишонов, В. И. Огарок, В. А. Хайдуров қатнашдилар.

(ЎзТАГ).

ЛЕНИН ПАРТИЯСИ БИЛАН БИРГА— ҚАЙТА ҚУРИШ ЙЎЛИДАН

Ўзбекистон ЛКСМ XXIII съездидан

21 февраль куни Тошкентда Ўзбекистон ЛКСМ XXIII съезди ўз ишини давом эттирди. Делегатлар комсомол ташкилотларидаги ишларнинг аҳволини ўз-ўзини танқид руҳида таҳлил этдилар.

Съезд ўтган Санъат саройи залига микрофон ўрнатилган. Истаган кишиларнинг ҳаммаси унинг ёнига келиб, етилган масалалар хусусидаги фикр-мулоҳазаларини ошкора айтиб, уларни ҳал этиш йўлларини таклиф қилди. Ворошилов районидаги «Социализм» совхозининг ўрта мактаб ўқувчиси, ўқувчилар ишлаб чиқариш бригадасининг раҳбари И. Степанова, Қўнғирот район комсомол комитетининг биринчи секретари Б. Тожимуротов, термизлик комсомол ветерани А. Р. Исмоилов, В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг конструктори С. Нестеров ҳамда сўзга чиққан бошқа кишилар қайд этиб ўтишганидек, КПСС Марказий Комитетининг 1987 йил январь Пленуми қарорлари ёшларнинг меҳнат ғайрати ва ижтимоий фаоллигини кучайтиришга янги омил бағишлади, Пленум қарорларида партия ва совет халқи олдида кейинги йилларда ўткир бўлиб турган муаммолар большевикларга хос дадиллик билан таҳлил этилган, социалистик демократияни чуқурлаштириш йўллари белгилаб берилган. Сўзга чиққан кишилар таъкидладиларки, ёшлар кўпгина шавкатли меҳнат намуналарини кўрсатмоқдалар, аммо булар йигит ва қизлар билан олиб бориладиган ишлардаги жиддий хатоларни панада қолдира олмайди. Шу йилнинг январь ойидан буён республиканинг 33 корхонасида маҳсулотнинг давлат қабули жорий этилди. Бу нарса турли камчиликларни яққол кўрсатди. Кўплаб ёш меҳнаткашларнинг янгича ишлашга тайёр эмаслиги ана шу камчиликлардан биридир.

Нутқларда инсон омили жадаллаштиришнинг ҳал қилувчи воситаси бўлиб қолган бугунги кунда бўшангликка, интизомсизликка тоқат қилиб бўлмаслиги тўғрисида гапирилди. Шунга қарамай, ёшлардан иборат прогулчиларнинг айби билан давлатга миллионлаб сўмлик маҳсулот етказиб берилмади. Минглаб ВЛКСМ аъзолари эса ҳеч қандай асоссиз умуман бирон ерда ишламайди. Айни вақтда республиканинг бир қанча корхоналарида, қурилишларида ишчи кучи етишмаяпти. Меҳнат ресурсларини тақсимлаш, ёшларни Сибирь, Узоқ Шарқдаги, мамлакатнинг бошқа регионларидаги зарбдор комсомол қурилишларига юбориш соҳасидаги ишларни активлаштириш лозим бўлади.

Съездда қишлоқдаги ёшлар билан ишлашда, айниқса механизатор кадрларни тайёрлаш, республика комсомолининг чорвачилик ҳамда дон учун маккажўхори етиштириш устидан оталиғини яхшилаш ишида мавжуд бўлган жиддий камчиликлар таҳлил қилинди. Кадрлар билан ишлашни қайта қуриш, раҳбарларни сайлаб қўйиш принципини амалга ошириш ниҳоятда муҳим аҳамиятга эга эканлиги таъкидланди. Умумий таълим ва ҳунар мактабини муваффақиятли ислоҳ қилиш учун комсомол зиммасига катта масъулият юкланади. Ўқувчиларнинг меҳнат бирлашмалари ўсмирларни меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш руҳида тарбиялаши керак. Қишлоқ мактаблари негизида хўжалик ҳисоби методи асосида ишловчи ўқувчилар бригадаларини тузишда кўпроқ қатъият кўрсатиш зарур. Ёшларга ҳунар ўргатиш, комсомолларнинг илмий-техникавий ижодкорлигини ривожлантириш, идеологик жиҳатдан чиниқтириш, уларнинг интернационал тарбиясини яхшилаш соҳасидаги ишларни янгича ташкил этиш керак.

Жиноятчиликка, ҳуқуқни бузишларга, ичкиликбозликка, гиёҳвандликка, меҳнатсиз даромадларга, текинхўрликка қарши курашда комсомол комитетларига ҳали ҳужумкорлик етишмаяпти. Истиқомат жойларида ёшларга комсомолнинг таъсири сустлигича қолмоқда. Атеистик тарбия проблемаси янгича ёндашувларни талаб этади.

Область, шаҳар ва район комсомол комитетлари салбий ҳодисаларни бартараф этишда бошланғич комсомол ташкилотларига анча конкрет ёрдам беришлари, уларнинг мустақиллигини ривожлантиришга имконият яратишлари, ёшларнинг бўш вақтини яхшироқ уюштириш, эстетик дид ва эҳтиёжларини тарбиялашга кўмаклашишлари лозим. Комсомол сиёсий ўқишини такомиллаштиришга алоҳида эътибор бериш зарур.

Съездда ВЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари В. И. Мироненко нутқ сўзлади.

Съезд резолюция қабул қилди, унда партиянинг жамият бутун ҳаётини қайта қуриш, мамлакат социал-иқтисодий тараққиётини жадаллаштиришга қаратилган стратегик йўлини амалга ошириш соҳасида республика комсомолининг конкрет вазифалари белгилаб берилган.

Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети ва Ревизия комиссиясининг янги состави сайланди.

(ЎзТАГ).

Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг пленуми

21 февраль куни Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг пленуми бўлди. Пленум ташкилий масалани кўриб чиқди.

А. Н. Носиров Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари, Е. В. Гревцов иккинчи секретари, А. С. Қодиров, Ш. И. Алламуротов, М. А. Раҳимбердиева, А. К. Худойбергенов Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг секретарлари этиб сайландилар.

* * *

Ўзбекистон ЛКСМ Ревизия комиссиясининг мажлиси бўлди. С. П. Филимонов комиссия раиси этиб сайланди.

(ЎзТАГ).

ВЦСПС пленуми

20 февраль куни Москвада Бутуниттифоқ касаба союзлари Марказий Советининг пленуми бўлди.

Пленум СССР касаба союзларининг XVIII съездига «ВЦСПС иши тўғрисида ҳисобот ва КПСС XXVII съезди қарорлари асосида СССР касаба союзларининг вазифалари» мавзуидаги ВЦСПС докладини муҳокама қилди ва маъқуллади.

ВЦСПС раиси С. А. Шалаевга СССР касаба союзларининг XVIII съездида ҳисобот доклади қилиш топширилди.

Пленум СССР касаба союзлари Уставы лойиҳасини касаба союз ташкилотларида муҳокама қилинган чоғда айтилган ўзгаришлар ва қўшимчалар билан бирга маъқуллади ва СССР касаба союзларининг XVIII съезди муҳокамасига қўйишга қарор қилди.

(ТАСС).

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармони

ЎРТОҚ П. НУЪМОНОВГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН БИНОКОР» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Республика капитал қурилишида кўп йиллик самарали меҳнати учун Ўзбекистон ССР монтаж ва махсус қурилиш ишлари министри ўртоқ Пўлат Нуъмоновга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган бинокор» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Р. НИШОНОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Л. БЕКҚУЛБЕКОВА.

Тошкент шаҳри, 1987 йил 20 февраль.

ЖУРНАЛЛАРНИНГ ЯНГИ СОНЛАРИДА

«Мухбир»— «Корреспондент»

Журналнинг февраль ойи сони босмадан чиқди. Журнал КПСС Марказий Комитетининг 1987 йил январь Пленуми тўғрисидаги информацион билдириш билан очилади. «Ёшлар — қаҳрамонона ишлар вориси» сарлавҳали бош мақола берилган.

«Улуғ Октябрнинг 70 йиллигига» рубрикаси остида филология фанлари кандидатлари А. Абдураҳмонов билан Ғ. Маҳмудовнинг «Шуълаи инқилоб» журнали ва унинг оташ қалбли редактори» сарлавҳали мақоласи эълон қилинган.

«Союзимиз ижодий» рубрикаси остида берилган «Ижодий ташаббус кўрсатиб ишлайлик, қайта қуришда актив иштирок этайлик» сарлавҳали материал республика Журналистлар союзи область ташкилотларининг ҳисобот-сайлов конференцияларига бағишланган.

«Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети III пленуми қарорлари — ҳаётга!» рубрикаси остида фалсафа фанлари доктори А. Абдусамедовнинг «Илмий-атеистик билимлар — оммага», «Қайта қуриш — давр талаби» рубрикаси остида эса Ўзбекистон телевидениеси программалар бош дирекциясининг масъул секретари В. Дремачевнинг «Жанговарлик ва ҳужумкорликни ошира бориб» сарлавҳали мақолалари босилган.

«Ижодий учрашувлар клуби» рубрикаси остида майор С. Лифановнинг «Кунлардан бирида, машқлар пайтида...» сарлавҳали материали берилиб, унда журналистларнинг ўз ижодий практикаларида кутилмаган вазиятларга дуч келишлари, натижада ўз режаларига тезда ўзгартиш киритиб, тўғри қарор чиқара олишлари ҳақида сўз юритилади.

Ўрта Чирчиқ район «Машъал» газетасининг масъул секретари С. Абдуллаевнинг «Район газетасида информация: у қанчага тушади» сарлавҳали проблематик мақоласи «Диққат: проблема!» рубрикаси остида босилган. Бунда редакциянинг ЎзТАГ материалларидан фойдаланиш миқдори ва шу ҳақда Тошкент область нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси бошқармасининг бошлиғи Ш. А. Миралимовнинг шарҳи берилган.

«Сўз — ишчи-деҳқон мухбирларга» рубрикаси остида Т. Холиқовнинг «Севимли касбим», Х. Тожиевнинг «Ҳаёт мактаби», М. Мирзашариповнинг «Газета ишқида ёниб», А. Эшқувватовнинг «Мухбирликни севаман», Д. Ҳосилованинг «Орзуга айб йўқ» сарлавҳали материаллари ҳам эълон қилинган.

ДУНЁ ВОҚЕАЛАРИ

ЎЗБЕКИСТОН БИЛАН ТАНИШУВ

Шри Ланка — Совет дўстлиги уюшмасининг делегацияси республика ҳаёти билан танишиб чиқди. Делегация СССР билан Шри Ланка Демократик Социалистик Республикаси ўртасида дипломатия муносабатлари ўрнатилганлигининг 30 йиллигига бағишланган тадбирларда иштирок этди.

Меҳмонлар Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида бўлдилар, «Узбексельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмасини бориб кўрдилар, чет эллар билан дўстлик ва маданий алоқалар Ўзбекистон жамиятининг ҳамда «СССР — Шри Ланка» жамияти Ўзбекистон бўлимининг активлари билан, оммавий ахборот воситалари вакиллари билан учрашдилар. Делегация аъзолари Самарқандга сафар қилдилар.

(ЎзТАГ).

УЗОҚ КУТИЛГАН УЧРАШУВ

СЎЗ — ЎЗБЕКИСТОН МЕҲМОНЛАРИГА

Асока ЖАЕВАРДЕНА, Шри-Ланка — Совет дўстлиги уюшмасининг Ратнапурдаги бўлими президенти:

СССР билан Шри-Ланка республикаси ўртасида дипломатия муносабатлари ўрнатилганлигининг 30 йиллигини биз Ўзбекистонда нишонлаётганимиздан бахтиёрман. Мен чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқалар совет жамиятлари союзининг таклифига биноан Шри-Ланка—Совет дўстлиги уюшмаси делегациясининг составида бу ерга келдим. Тошкентга келишни кўп йиллардан бери орзу қилардим. Биз шаҳарнинг олижаноб ва дилкаш аҳолиси билан суҳбатлашдик, қадимий ёдгорликлар ва замонавий қурилишлар билан танишдик, яқин дўстларимиз билан учрашгандек қалбларимиз қувончга тўлди.

Гап шундаки, мен ҳам болалигимда бизнинг мамлакатимизда Ўзбекистон маданияти кунлари ўтказилган эди. Машҳур «Баҳор» ўзбек халқ рақс ансамблининг артистлари уйимизда меҳмон бўлишган эди. Мазкур ўлканинг хореография санъати ва қўшиқлари мени мафтун қилганди. Сизларнинг санъатингиз бизнинг мамлакатимизда жуда манзур бўлган, қизларимиз эса ҳатто рақсларни ўрганиш учун Тошкентга келишган.

Ўзбекистон билан боғлиқ ҳамма нарса мен учун қадрли. Тошкентда олий маълумот олган кўплаб врачлар, педагоглар ва инженерлар Шри-Ланкада ишлаб турибдилар. Ўзбекистонлик мутахассислар Коломбода ун комбинати, Келанида шина заводи ва Поруалада пўлат қуйиш заводи қурилишида иштирок этдилар. Бу объектлар Шри-Ланка республикасининг миллий ифтихори бўлиб қолди. Тошкентда сингал ва тамил ёзувчиларининг ҳикояларидан иборат «Чой ранги» тўплами ўзбек тилида нашр этилди. Шри-Ланкалик кинематографиячилар Тошкентда ўтказиб туриладиган Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатлари анъанавий кинофестивалларининг доимий қатнашчиларидир. Ана шу кино анжуманлари шунчалик оммалашганки, Шри-Ланкада Тошкент исмли йигит яшайди.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН КИПРЛИКЛАР НИГОҲИДА

Кипр пойтахти — Никосияда Ўзбекистон халқ ижодиёти кўргазмаси очилади. Бу ерда март ойининг бошларида республикамиз иштирокида Совет Иттифоқи кунлари ўтказилади. 20 февраль куни мазкур мамлакатга Тошкентдан манзарали-амалий санъат кўргазмаси экспонатлари жўнатилди. Уларда Ўзбекистоннинг барча зоналаридаги моҳир чеварлар, усталарнинг илҳомбахш меҳнати акс эттирилган. Булар орасида Бухоро зардўзлик буюмлари, Фарғона водийси ўймакорлари ва ганчкорларининг ишлари, Хива мисгарлик буюмлари ва Шаҳрисабз гиламлари, Самарқанд заргарлари ва Қашқадарё чеварлари ясаган буюмлар бор. Ўзбекистонлик усталарни жаҳонга машҳур қилган кулолчилик санъатига катта ўрин берилган.

200 га яқин экспонатдан иборат кўргазмани Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги ҳамда Чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқалар Ўзбекистон жамияти ташкил этди. Кўргазма Кипр—Совет дўстлик ва маданий алоқалар жамияти маданият марказида намойиш қилинади.

(ЎзТАГ мухбири).

ПНОМПЕНДА АН—32 САМОЛЁТИ НАМОЙИШ ҚИЛИНДИ

ПНОМПЕНЬ, 19 февраль. ТАСС мухбири Александр Смеляков хабар беради. О. К. Антонов конструкторлик бюросининг самолётлари Кампучиянинг «Акасачо» авиакомпанияси ҳаво йўлларида яхши хизмат қилмоқда. Шу боисдан ҳам бугун Кампучия пойтахтидаги Почентонг аэропортида Антонов фирмасида яратилган янги моделдаги АН—32 самолётининг намойиш мақсадидаги парвози катта қизиқиш уйғотди.

Самолёт бироз юргизилиб, тикка кўтарилди. Тажрибали учувчилар икки моторли турбореактив самолётнинг ҳавога тез кўтарилиш, парашютлардан юк ташлаш, битта двигатель билан учиш сингари имкониятларини намойиш этдилар.

Хусайн АҚШни танқид қилмоқда

ЛОНДОН. Иордания қироли Хусайн Қўшма Штатлар араб халқларининг ишончини батамом йўқотди, деди. У «Файнэншл таймс» газетаси мухбири билан суҳбатда АҚШ томонидан Араб-Исроил можаросини бартараф этишга бирон бир тарзда кўмаклашиш иштиёқи нишоналарини мутлақо кўрмаётганлигини уқтирди. Шу муносабат билан қирол ўзининг кейинги ойда Вашингтонга мўлжалланган сафари мақсадга мувофиқлигига шубҳа билдирди.

Қирол Хусайн барча манфаатдор томонлар иштирокида Яқин Шарққа бағишланган халқаро конференция чақирилишини талаб қилиб чиқаётган Иордания маълум позициясини таъкидлаб, Вашингтон ва Тель-Авив Иорданияни Исроил билан сепарат музокаралар олиб боришга кўндиришга уринаётганлигини қайд этиб ўтди.

(ТАСС).

КОНТРАБАНДИСТЛАР СУД ҚИЛИНМОҚДА

ПЕКИН. Хитойнинг жануби-ғарбий Юньнань вилоятидаги Куньмин шаҳри ўрта босқич судининг қарори билан асли Хитойдан чиққан Таиланд граждани Юн Чан Тракула, шунингдек Сянган (Гонконг)нинг икки фуқароси Тай Мань Сюэнь ва Юй Сик Фунь қорадори билан яширинча савдо қилганликлари учун ўлим жазосига ҳукм этилдилар. Бугун «Жэньминь жибао» газетасининг хабар қилишича, ўтган йил август ойида Куньминда жиноят устида қўлга туширилган жиноятчиларнинг сал кам 23 килограмм героини бўлган. Улар чет элдан қора дорини Сянганга ғайриқонуний равишда олиб ўтиш учун Хитой территориясидан фойдаланишган.

(ТАСС).

23 ФЕВРАЛЬ—СОВЕТ АРМИЯСИ ВА ҲАРБИЙ-ДЕНГИЗ ФЛОТИ КУНИ

ЖАСОРАТНОМА

- Мамлакатимиз сарҳадларининг ишончли посбони
- Жангоҳларда тобланган дўстлик...
- Хизмат бурчига юксак садоқат

ВАТАНИМИЗ ШУҲРАТИ, ШОНИ

Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флоти куни Улуғ Октябрнинг 70 йиллигига зўр тайёргарлик кетаётган, КПСС XXVII съезди қарорларини ҳаётга татбиқ этиш учун халқимизнинг сиёсий ва меҳнат активлиги ниҳоятда ошган бир пайтда нишонланмоқда. Мамлакат социал-иқтисодий тараққиётини жадаллаштириш, дунёда тинчликни мустаҳкамлаш соҳасидаги партиянинг бош йўли меҳнаткашлар учун дастуриламал бўлмоқда. Беш йилликнинг дастлабки йили планларини амалга ошириш якунлари шундан далолат берадики, съезд белгилаган қайта қуриш жараёни барча соҳаларда реал самара кўрсатмоқда. КПСС Марказий Комитетининг 1987 йил январь Пленуми ана шуни қониқиш билан таъкидлади.

Бизнинг мамлакат социал-иқтисодий тараққиётини жадаллаштириш, совет жамиятининг барча соҳаларини сифат жиҳатидан янгилаш — бу ижодий ва тинч меҳнатимизнинг асосий мақсадидир. Лекин ҳозирча империализм томонидан агрессия қилиш хавфи, ҳарбий зиддиятлар ва турли хил иғвогарликлар мавжуд экан, Совет давлатининг мудофаа қудратини оширишга жиддий эътибор бериш зарур. Коммунистик партия мамлакат мудофаасини мустаҳкамлаш ва давлат хавфсизлигини таъминлашни муҳим вазифалардан бири деб қарамоқда.

Бундан 69 йил муқаддам В. И. Ленин, Коммунистик партия асос солган шонли Қуролли Кучларимиз революция ғалабаларининг содиқ ва ишончли посбони, тинчлик ва социал тараққиётнинг мустаҳкам таянчи бўлиб келди ва шундай бўлиб қолмоқда.

Армиямизнинг дастлабки мунтазам қисмларини ташкил этиш ёш Совет республикаси тарихида энг оғир кунларга тўғри келди. Бу пайтда Совет давлати устига уни йўргакдалигида бўғиб ташлаш учун халқаро империализм ва ички контрреволюция кучлари ташланган эди.

1918 йил февралида герман империализми қилган босқинчилик муносабати билан доҳий В. И. Ленин томонидан ёзилган «Социалистик Ватан хавф остида!» деган машҳур Декрет—чақириқда ишчи ва деҳқонлар олдига Совет республикасини ҳимоя қилиш, ташкил этилаётган Қизил Армияга ҳар томонлама ёрдам кўрсатиш вазифаси қўйилган эди.

Халқнинг революцион кучларини сафарбар этиш ва империализм устидан эришилган дастлабки ғалаба кунларида Қизил Армия туғилди. Ана шу тарихий қаҳрамонликлар хотирасига мамлакатимизда ҳар йили 23 февралда Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флоти куни нишонланадиган бўлди.

Халқаро империализмнинг дастлабки ҳужумларини енггач, партия, совет халқи бутун куч ва имкониятларини асосий вазифа — социалистик жамиятни ташкил этиш масаласини ҳал этишга қаратди. Тинч қурилиш йиллари ҳам мунтазам уруш хавфи остида ўтди. 1941 йил 22 июнда герман фашизмининг хиёнаткорона ҳужуми Совет Қуролли Кучлари, социалистик давлатимиз учун ҳар томонлама жиддий синов бўлди. Бу уруш социализмнинг империализм зарбдор кучлари билан энг йирик ҳарбий тўқнашуви, иккита қарама-қарши ижтимоий тузумнинг аёвсиз кураши бўлиб, бу курашда инсоният тақдири ҳал этилди. Бу кураш совет халқининг социалистик Ватан озодлиги ва мустақиллиги йўлидаги Улуғ Ватан урушига айланди.

Совет Иттифоқи ва унинг Қуролли Кучлари гитлерчилар ҳужумига қарши курашнинг асосий оғирлигини ўз бошидан кечирди. Улкан қурбонлар эвазига инсониятни фашизм балосидан озод қилди.

Халқимиз Ленин партияси раҳбарлигида социалистик революция ғалабаларини, дунёда энг илғор ижтимоий тузумни, ўз озодлиги ва мустақиллигини сақлаб қолди. 1418 кеча-кундуз давом этган аёвсиз жангларда социалистик Ватан ҳарбий ташкилотининг устунлиги, янги типдаги армия —Совет Армиясининг устунлиги тўла намоён бўлди. Совет жангчилари фашист каллакесарларни Москва, Сталинград, Ленинград остоналарида, Кавказда тор-мор қилиб, Курск ёйида. Ўнг қирғоқ Украина ва Белоруссияда, Ясси-Кишинёв, Висла-Одер ва Берлин операцияларида душманга шиддатли зарба бердилар. Қисқа муддат ичида бизнинг қўшинларимиз милитаристик Япониянинг асосий кучларини — бир миллиондан ортиқ Квантун армиясини тор-мор қилди.

Улуғ Ватан урушида эришган ғалабамиз Совет ҳарбий фани ва ҳарбий санъатининг устунлигини, ҳарбий кадрларимизнинг стратегик билим даражаси ва жанговар маҳорати юксаклигини кўрсатди. Улуғ Ватан уруши жангоҳларида ажойиб саркардалар ва ҳарбий бошлиқлар етишиб чиқди. Уларнинг номи мамлакатимизда машҳур ва маълум.

Бутун уруш давомида совет жангчилари душман билан бўлган курашларда юксак маънавий ва жанговар фазилатларини, Ватанга мислсиз садоқат, мардлик ва жасорат, оммавий қаҳрамонлик, фидойилик намуналарини кўрсатдилар. 11 минг 600 дан ортиқ жангчи — турли миллат ва элатлар вакиллари Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвонига сазовор бўлдилар. 7 миллиондан ортиқ Ватан ҳимоячиси СССР орден ва медаллари билан мукофотланди.

Улуғ Ватан уруши фронтларида Совет Ўзбекистони йигит ва қизлари ҳам мардонавор жанг қилдилар. 120 мингдан ортиқ ўзбекистонлик жангчига орден ва медаллар берилди. 32 киши «Шуҳрат» орденининг тўла кавалери, 282 киши Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвонига сазовор бўлди. Генерал Собир Раҳимов ва лейтенант Вольдемар Шаландин, сержантлардан Қудрат Суюнов ва Иван Карпов, оддий солдат Тоштемир Рустамов ва кичик сержант Елена Стемпковская, кўпгина бошқа ўзбекистонлик қаҳрамонлар номи миннатдор халқимиз хотирасида мангу сақланмоқда.

Улуғ Ватан уруши тугаганига 42 йил бўляпти. Ана шу йиллар мобайнида Совет Иттифоқи социал-иқтисодий тараққиётда анча илгарилаб кетди. Шунингдек, кўпгина мамлакатлар ва халқлар ҳаётида ҳам туб ўзгаришлар рўй берди. Жаҳон социалистик системаси муваффақиятли ривожланмоқда ва бутун инсоният тараққиётига самарали таъсир кўрсатмоқда. Ҳозирги замоннинг обрўли кучи, жаҳонда тинчликнинг мустаҳкам таянчи бўлган социалистик ҳамдўстлик мустаҳкамланмоқда.

Совет Иттифоқи тинчлик ва яратувчилик йўлидан бормоқда. Халқаро тангликни юмшатиш, мавжуд бўлган уруш ҳавфини камайтириш, жаҳонни империализмнинг, биринчи навбатда АҚШ босқинчилик сиёсатининг асосий воситаси бўлган атом дағдағасидан халос этиш мамлакатимиз олдида турган асосий вазифадир. КПСС XXVII съезди халқаро хавфсизликнинг кенг системасини яратиш концепциясини олға сурди ва унинг принципиал асосларини белгилаб берди. СССР барча имкониятлардан фойдаланиб, дунёда тинчликни сақлаб қолиш ва мустаҳкамлаш учун халқаро муносабатларни радикал соғломлаштиришга қаратилган қатор йирик ташаббуслар билан чиқди. 2000 йилгача ядро ва бошқа оммавий қирғин қуролларини босқичма-босқич батамом йўқ қилиш программаси, ядро портлатишларини тўхтатиб туришга қаратилган мораторийлар ана шулар жумласидандир.

1986 йил октябрь ойида Рейкьявикда СССР ташаббуси билан КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг АҚШ президенти Р. Рейган билан учрашуви жаҳон аҳамиятига эга бўлган сиёсий воқеа бўлди. Совет Иттифоқи Рейкьявикда ядро аслаҳаханаларини камайтириш тўғрисида аниқ режаларини эълон қилди. Лекин бу ерда Америка Қўшма Штатлари онгли равишда жаҳондаги ҳозирги реал аҳволни ҳисобга олишни истамаётганлигини аниқ намоён этди.

Коммунистик партия ва совет ҳукумати АҚШ ва НАТО блоки томонидан ҳарбий хавф тобора кучаяётганини ҳисобга олиб, Совет давлати мудофаа қудратини ҳар томонлама такомиллаштириш, СССР Қуролли Кучлари, қардош социалистик мамлакатлар армияларининг жанговар ҳамдўстлигини мустаҳкамлаш чораларини кўрмоқда.

Қизил Байроқли Туркистон ҳарбий округи қўшинлари Ватанимизнинг жанубий сарҳадлари хавфсизлигини таъминлаш учун ўз постларида ҳушёр турибди. Туркистончи-жангчилар мураккаб ҳарбий техника ва қуролни эгаллаш билан бирга тоғ ва чўл шароитида жанговар ҳаракат қилиш маҳоратини эгалламоқдалар. Округ шахсий состави Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 70 йиллигини муносиб кутиб олиш учун зўр тайёргарлик кўрмоқда. «КПСС XXVII съезди қарорларини бажарамиз, Улуғ Октябрь 70 йиллигини фидокорона меҳнатимиз билан нишонлаймиз» шиори остида бошланган социалистик мусобақада фаол қатнашмоқда Она Ватан туркистончи-жангчиларнинг фидокорона меҳнатини юксак баҳоламоқда. Жанговар ва сиёсий тайёргарликда эришган юқори кўрсаткичлари, ҳарбий бурчни намунали бажарганлиги учун ҳарбий хизматчилардан анчагина киши СССР орден ва медаллари билан мукофотландилар.

Округ жангчилари кундалик ишларида партия, совет ташкилотлари ва республика меҳнаткашларининг доимий ғамхўрлиги ва ёрдамини муттасил ҳис этмоқдалар. Ўз навбатида командирлар ва сиёсий ходимлар, округнинг бутун шахсий состави чақириқ ёшидаги ва армияга чақириладиган ёшларни ҳарбий-ватанпарварлик ва интернационализм руҳида тарбиялаш ишида фаол қатнашишяпти. Бошланғич ҳарбий таълимни ташкил этишга, Ватаннинг бўлажак ҳимоячилари техник тайёргарлиги, жисмонан чиниқишига ёрдам кўрсатмоқдалар.

Шонли Қуролли Кучларимиз қарийб 70 йилдан бери Улуғ Октябрь ғалабаларини ҳушёр туриб қўриқламоқда. Совет жангчиларининг янги-янги авлоди сафга қўшилмоқда. Улар Ленин васиятларига садоқат, ҳарбий билимни, жанговар маҳоратни чуқур эгаллаш, интизом ва уюшқоқликни мустаҳкамлаш билан Армия ва флотнинг шонли анъаналарини давом эттирмоқдалар ва кўпайтирмоқдалар.

Коммунистик партия атрофида мустаҳкам жипслашган, социалистик Ватанга чексиз содиқ совет жангчилари ўз ватанпарварлик ва интернационал бурчларини шараф билан адо этишга доимо шай ҳолда турибдилар.

Э. А. ВОРОБЬЕВ,
генерал-лейтенант, Қизил Байроқли Туркистон ҳарбий округи қўшинлари қўмондонининг биринчи ўринбосари.

41 ЙИЛДАН СЎНГ

Тошкентдаги 102-ўрта мактабда 1983 йилда 11-Волгинск ўқчи дивизиясининг Ленинграддаги Шон-шуҳрат меҳнат музейи филиали очилган эди. Музейга Ленинград мудофаасида иштирок этган Қудратилла Раҳматуллаев директорлик қилмоқда. Ҳозир бу ерда 2500 дан ортиқ экспонат бор. Яқинда музейда 41 йил бир-бири билан кўришмаган жанговар дўстлар учрашуви бўлди.

Суратда: Улуғ Ватан уруши ветерани урганчлик Р. Машарипов ва Қ. Раҳматуллаев (ўнгда) ўртоқлар мактаб ўқувчилари орасида.

В. Молгачев фотоси.

• Уларни Ватан мукофотлади

ҚУВОНЧЛИ ХАБАР

Ғалабага озгина дақиқа қолганда сўнгги ўқув жангида кутилмаганда бўлим командири «сафдан чиқди». Қандай қилиб бўлса ҳам жангчиларни ҳужумга кўтариш керак. «Душман» муваффақиятга эришишига йўл қўйиш мумкин эмас. Ана шу дақиқада сиёсий ходим катта лейтенант Ботир Маҳмудов ротага командирлик қилишни ўз зиммасига олди.

— Ҳужумга. — дея олға ташланди коммунист Б. Маҳмудов.

Унинг орқасидан бошқа жангчилар ҳам эргашдилар. Энди жангчиларнинг бош зарба йўналишидаги ҳужумларини ҳеч қандай куч тўхтатиб қолишга қодир эмасди.

Шахсий состав фақат қулай марраға чиқиб олиш билан кифояланмай, балки «душман» мудофааси ичкарисига икки километр кириб борди...

Кеч кира бошлади. Бирданига почта келди, деган қувончли хабар тарқади.

— Ўртоқ катта лейтенант, сизга ҳам хат бор, — Александр Савкин мактуб йўллабди.

— Савкиндан, — яна қайта сўради Б. Маҳмудов.

— У менинг ҳаётимни сақлаб қолган эди. Донецклик оддий солдат Николай Ковальчин ҳам Афғонистон тупроғида ўша оғир дамларда қаҳрамонлик кўрсатган ҳақиқий довюраклардан.

— ...Оддий ўзбек ишчисининг фарзанди Ботир Маҳмудов армия генерали А. А. Епишев номли инженерлик қўшинлари ва алоқа қўшинлари Донецк олий ҳарбий-сиёсий билим юртини муваффақиятли тугатган. У дастлаб Туркистон ҳарбий округида хизмат қила бошлади. Ёш офицер хизматнинг дастлабки кунлариданоқ ҳар бир бошлаган ишини охирига етказиши билан ажралиб турарди. Бироз тажриба орттиргандан сўнг совет қўшинларининг чекланган қисми составида Афғонистон Демократик Республикасида хизмат қилишга аҳд қилди. Унинг илтимосини ерда қолдиришмади.

Мураккаб шароитда хизмат қилишга тўғри келди. Бироқ жанговар техникани яхши эгаллагани, билим юртида орттирган тажрибаси қўл келди. Б. Маҳмудов хизмат қилган бўлинма Н-қисмда олдинги марраларни эгаллади. Энг оғир дақиқаларда жангчилар ўз бурчларини шараф билан бажардилар.

...Катта лейтенант В. Лашин қўл остидаги жангчилар деҳқонлар ҳузуридан энди қайтишган эди. Узоқ қишлоқлардан бирида жангчилар етим қолган болаларга янги мактаб, болалар боқчаси қуришаётганди. Кечқурун уларнинг олдига маҳаллий партия активистлари келишди ва душманлар кўприк остига мина кўмиб кетишганини айтишди. Командир ўйлаб қолди ва ўз ҳузурига сиёсий ходим Б. Маҳмудовни чақирди:

— Биласизми, кўприкни сақлаб қолишимиз керак.

...Қоронғи тушиши билан сержант Савкин, оддий солдат Ковальчин лейтенант Б. Маҳмудов — бир сўз билан айтганда бутун комсомол активи кўприк тагига кўмилган миналарни зарарсизлантириш учун йўлга чиқишди.

Эрта тонгда эса пулемётлардан отилаётган ўқлар сукунатни бузди. Бу совет жангчиларини ўраб олиб йўқ қилишга аҳд қилган душманлар эди. Улар озиқ-овқат ортилган машиналар колоннаси ўтадиган кўприкни йўқ қилмоқчи эдилар.

Тенгсиз кураш бошланди. Коммунист Маҳмудов айланма мудофаа ташкил қилди.

— Асосийси, уларнинг биринчи сиқувига бардош бериш, — деб уқтирди жангчиларга у. — Ўқ-дорини эҳтиёт қилинг. Бизга ёрдамга келишяпти.

Сиёсий раҳбар буйруқни бериб улгурмасдан ёнгинасига душман гранатаси келиб тушди. Граната портлашига дақиқалар қолганди. Ана шунда сержант Савкин ўз гавдаси билан офицерни тўсиб қолди. Оддий солдат Ковальчин эса автоматдан ўқ узишни давом эттирди. Александр Савкиннинг оёғига граната парчаси тегди. У ярадор бўлганини сездирмасликка ҳаракат қилди. Жангчиларимизга ёрдам етиб келди. Душман кўпгина талафотлар кўриб орқасига чекинишга мажбур бўлди. Бир ҳафтадан сўнг катта лейтенант Б. Маҳмудов «Жанговор хизматлари учун» медали, сержант А. Савкин, оддий солдат Н. Ковальчинлар эса Қизил Юлдуз орденларига сазовор бўлдилар.

Афғонистон Демократик Республикасида хизмат қилиш мобайнида Ботир Маҳмудов ҳар томонлама чиниқди ва сиёсий ходимлик унга жуда ёқиб қолди. У жангчилар билан тил топа олишига, уларга шахсий намуна кўрсатиб таъсир эта олишига ишонч ҳосил қилди.

Ботир Маҳмудов ўз интернационал бурчини шараф билан бажарди.

Ҳозирги кунда лейтенант Маҳмудов ўз жонажон билим юртида хизмат қилмоқда. У сиёсий ишлар бўйича командир ўринбосари вазифасини бажармоқда. Афғонистон Демократик Республикасидан олтита полкимиз олиб чиқилган куни кечқурун у ўтказган суҳбат айниқса мазмунли бўлди.

— Яқинда билим юртига қувончли хабар келди. АДР-да кўрсатган жасорати учун у Қизил Юлдуз ордени билан мукофотланибди. Ботирнинг онаси Мухтабар Исаева, унинг отаси Омон Маҳмудов ўз фарзандлари билан ҳар қанча фахрланишса арзийди.

Д. ИЛЬЕНКО.

• Солдат мактублари

ҲИССА

— Оддий солдат Каримов! — командирнинг овози янгради.

— Мен...

— Жанговар топшириқ аъло бажарилгани, юксак ҳарбий маҳорат кўрсатилгани учун ташаккурнома эълон қиламан...

— Совет Иттифоқига хизмат қиламан, — дея честь берди командирга сафдан бир неча қадам олдинга чиққан солдат.

Озод Каримов Ватанимизнинг шимолий ўлкасида ўз йигитлик бурчини ўтамоқда. У бу ерга келиб, ҳарбий хизматни бошлаганига бир йил бўлди. Шу муддат ичида у ўзининг яхши хислатларини намоён этди.

Илғор солдат хизмат қилаётган моддий таъминот ротаси қисмимизда энг илғор ва намунали роталардан бири ҳисобланади. Яқинда уни 1-взвод командирининг ўринбосари қилиб тайинлашди. Озод бу масъулиятли вазифани ҳам шараф билан адо этиш учун астойдил киришди.

— Оддий солдат Каримов аълочи солдат, — дейди взвод командири Л. А. Вагнер. — Унга ҳатто взводни бошқаришни ишонса бўлади, чунки Озод ўта тиришқоқ, масъулиятни ҳис этадиган йигит.

Ҳа, командир ҳақ гапни айтди. У хизмат мобайнида ҳарбий техниканинг бир неча тури билан шуғулланди. Озод Каримовнинг қўли тегмаган, у ремонт қилмаган бирорта машина йўқ. У кейинги пайтда янги хил техникани бошқаришни ҳам ўрганиб олди.

Изланувчан, илғор солдат барча ишларда взвод командирига яқиндан ёрдам бермоқда. У хизматда эришган ютуқлари учун бир неча марта фахрий ёрлиқ ва ташаккурномалар билан тақдирланди. Яқинда қисмимизда бўлиб ўтган ёш автомобилчилар конференциясида Озод Каримов ҳам қатнашди. У бошчилик қилаётган взвод жангчилари шу кунларда Ленин комсомолининг навбатдаги съезди ҳамда Улуғ Октябрь революциясининг 70 йиллик юбилейини жанговар ва сиёсий тайёргарликда зўр ғалабалар билан кутиб олиш учун астойдил интилмоқдалар.

Қ. АБДУЛЛАЕВ.

ФАХР

Сержант Жўрақул Болтаев номини кўпмиллатли қисмимиз солдатлари ҳурмат билан тилга олишади. Бу бежиз эмас, албатта. У жанговар навбатчиликда, ёзги ва қишки мавсум ўқувида хизмат бурчини аъло бажарди.

Ҳозир Ж. Болтаев оддий солдатликдан батарея старшинаси даражасига кўтарилди. У командир бўлган 1-жанговар батарея ёзги мавсум ўқувини аъло баҳолар билан якунлаб, қисмда биринчи ўринни эгаллади.

Яқинда Жўрақулнинг ҳаётида қувончли воқеа рўй берди. Уни партия аъзолигига кандидатликка қабул қилишди.

Ў. РАЖАБОВ.

ЁШЛАР ИЖОДИДАН •

Тинчлик таянчи

Шу Ватан номига шукронам менинг,
Шу халқ ҳурматига таъзимим ҳар чоқ.
Менга ғурур берар ушбу кун сенинг
Ғолиб қудратингга шарафлар битмоқ.
Эй, енгилмас аскар, қаҳрамон қўшин,
Жаҳон оромига беминнат посбон.
Таваллуд байрамнинг муборак бўлсин!
Музаффар умрингга муносиб бу шон!
Турибсан мангулик, шарафга ҳақли,
Сен борсан — Адолат, Тинчлик ютади.
Юртлар осойишта, миллатлар бахтли,
Инсон бир-бирига меҳр тутади.

Ҳаёт бу — инграли, куйди, бўғилди,
Зулмат ичра мангу қолмади аммо.
Одам бахти учун Ленин туғилди.
Олам бахти учун сен бўлдинг пайдо.
Ильич васиятин, ғоясин, туғин
Қутлуғ қонинг ила оқлаганинг рост.
Улуғ Инқилобнинг ҳар бир ютуғин
Ҳимоянгда асраб-сақлаганинг рост.
Олов курашларда тобландинг, ўсдинг,
Улашдинг элларга эрк насибасин
Неча мамлакатлар миннатдор дўстдек
Сен сабаб тиклади мағрур, ҳур бошин.

Оғзида ўт сочиб, ўлатлар тўкиб,
Фашист қилмоқ бўлди сени садпора.
Рейхстагга тиккан байроғинг кўриб
Енгил нафас олди мажруҳ сайёра!
Шу нотинч заминнинг умиди ўзинг,
Бугун ҳам у сендан кутади нажот.
«Уруш»дан бошланса янкилар сўзи,
Сенинг сўзинг бўлди «Бахт! Тинчлик! Ҳаёт!»
Сен жаҳон умиди, ифтихорисан.
Бу буюк иззатнинг боиси недир!
Сабаб: халқ ўғлисан, юрт посбонисан,
Халқ эса ўлмайди,
Ватан — боқийдир.
Сен борсан, кишилик салтанатига
Даҳшатли қирғинлар сололмас соя.
Яшайвер халқларнинг саодатига
Тинчлик, Адолатни қилиб ҳимоя!

Музаффар АҲМЕДОВ.

Қаердасиз, жанговар дўстлар?

ЖАСУР РАЗВЕДКАЧИЛАР

Улуғ Ватан уруши тугаганига қирқ икки йил бўляпти. Лекин биз — ветеранлар ўша жанговар йилларни унутганимиз йўқ. Ҳамон ҳалок бўлган қаҳрамонларни эслаб, улар хотирасини абадийлаштиришга интиламиз. Ҳозир ҳаёт бўлган қуролдошларимизни эса қўмсаб, уларга талпинамиз. 36-авиаполкнинг ҳаво разведкачилари — учувчи Алексей Буханов, штурман Александр Казаков, алоқачи-ўқчи Умар Раҳмонов Москва, Сталинград, Украина, Польша, Чехословакия, Германия осмонида душман билан жанг қилган эдилар.

1944 йил март ойида қўшинларимиз Тернополь шаҳрида фашистлар тўдасини ўраб олдилар. Қамалда қолган гитлерчилар қаттиқ қаршилик кўрсатди. Шаҳар учун кураш жиддий тус олди. Душман ташқи фронтдан куч тўплаб қамалда қолганларни қутқариб қолишга ҳаракат қилди.

Учувчи А. Буханов бошчилигидаги экипаж аъзоларига шаҳарда ва унинг атрофида душманнинг қанча кучи ва техникаси тўпланганлигини, ғарб томондан қўшинларнинг шаҳар сари ҳаракатини разведка қилиш тўғрисида жанговар топшириқ берилди.

Мана, разведкачилар ҳавога кўтарилишди. Улар Тернополга яқинлашганда душман зенитчилари кучли ўт очди. Шунга қарамасдан гитлерчиларнинг оловли тўсиғига чап берган экипаж аъзолари душманнинг муҳим объектларини расмга туширишга муваффақ бўлишди. Бироқ улар орқаларига қайтишаётганда фашистларнинг бир неча қирувчи самолётлари ҳужум қилди. Разведкачиларимиз самолётини фашист ўқлари илма-тешик қилиб юборганига қарамасдан тажрибали учувчи Алексей Буханов уни моҳирлик билан бошқариб ўзимизнинг аэродромгача олиб келди. Штурман А. Казаков, ўқчи-радист У. Раҳмонов эса гитлерчиларнинг ҳужумларини қайтариб туришди. Бунинг устига немис қирувчиларидан бири самолётимиз изига тушди. Уни пайқаб қолган Умар ўз пулемётидан кетма-кет ўқ узди. Душман калхати ўт-аланга ичида қолди ва ерга қулади. Штурман Казаковнинг тинимсиз узаётган ўқи фашистларнинг иккинчи самолётининг ҳам кулини кўкка совурди. Шунга қарамасдан душман қирувчи самолётлари разведкачиларимизнинг изидан бизнинг фронт чизиғимизгача келди. Бизнинг самолётларимиз хандақларимиз устидан учиб ўтгач, улар орқаларига қайтишга мажбур бўлди.

Разведка маълумотлари муҳим аҳамиятга эга бўлди. Натижада фашист қўшинларининг Тернополга ҳужум қилиш режаси барбод бўлди. Ана шу жанговар топшириқни муваффақиятли бажарганликлари учун 2-ҳаво армияси қўмондони С. А. Красовский разведкачиларга ташаккурнома эълон қилди ва уларга аэродромнинг ўзида жанговар орденлар топширди.

Тернополда фашист қўшинларини тезда йўқ қилиш мақсадида катта куч ташланди. Бомбардимончи ва қирувчи самолётлар гитлерчилар устига тинимсиз ажал ўқини ёғдирдилар. Душман штаби ва радиостанциясини бомбардимон қилдилар. Қамалда қолган душман ўз қисмлари билан алоқадан маҳрум бўлди. Фашист қўмондонлиги эса қамалда қолганлар йўқ қилинди, деган хулосага келиб ташқи фронтда ҳужумни тўхтатди. Ҳеч қандай мададсиз қолган душман солдатлари таслим бўлишга мажбур бўлди.

Экипаж аъзолари Берлин учун бўлган жангларда ҳам фаол қатнашдилар ва Рейхстаг деворларига дастхат битишди. Улар полкнинг энг яхши учувчилари қаторида Москвада Ғалаба парадида иштирок этдилар. Учувчи А. Бухановга Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони берилганлиги, А. Казаков ва У. Раҳмонов эса кўпгина орден ва медаллар билан мукофотланганлигини аниқ биламан. Улуғ Ватан урушидан сўнг Алексей Буханов граждан авиациясида хизмат қилди. А. Казаков ва У. Раҳмоновлар ҳозир қаердалигини билмайман.

Орадан кўп йиллар ўтди. Ана шу жасур қуролдошларим изини йўқотдим. Балки, улар ҳаётдир. Ушбу хатим газета саҳифаларида босилса, эҳтимол ўзлари ҳақида менга маълум қилишар деган умиддаман.

Михаил Сергеевич МАТВЕЕВ,
290020. Львов шаҳри — 20, «700 летие Львова» кўчаси, 95/99.

* * *

3-гвардиячи армиянинг 61-дивизияси составида гитлерчиларга қарши курашда иштирок этганман. Мен билан бирга кўплаб ўзбекистонликлар ҳам жанг қилганлар. Уларнинг баъзилари ҳаёт. Мен улар ҳақида билгим келади. Гап шундаки, мен дивизиямиз жанговар йўли ва шу дивизияда хизмат қилганларнинг қаҳрамонона ишлари ҳақидаги маълумотлар, ҳужжатларни тўпламоқдаман. Мен билан ёнма-ён жанг қилган ўзбек ўғлонларининг мислсиз жасоратига гувоҳман. Шунинг учун ҳозир ҳаёт бўлган қуролдошларим менга ўзлари ҳақида хабар беришса жуда мамнун бўлардим.

А. ПОЛЯНСКИХ,
220113, Минск шаҳри, Якуб Колас кўчаси, 93-уй, 195-квартира. Телефон: 660-688.

Китоб жавонингизга

КИТОБ ЖАВОНИНГИЗГА

Ўзбекистон ССР «Медицина» нашриёти қуйидаги китобларни рус тилида босиб чиқарди:

В. Д. Чернявский. Ишлаб чиқариш гимнастикасини ўтказишни ташкил этиш ва методикаси бўйича қўлланма. 142 бет. Баҳоси 55 тийин.

Қўлланмада ишлаб чиқариш гимнастикасини жорий этиш масалалари билан шуғулланувчи физкультура, касаба союз, хўжалик ташкилотлари ходимлари учун материал ва тавсиялар берилган.

А. Г. Дибижев, С. Маннонов. Сколиотик касалликларнинг бошланғич босқичида шифобахш физкультура. 43 бет. Баҳоси 10 тийин.

Китоб физкультура диспансерлари, сколиоз билан оғриган болалар махсус мактаб-интернатлари врачлари ва методистлари учун мўлжалланган.

Г. М. Попова. Акушерлик ва педиатрия муаммоларининг ривожланиши (1976-1984 йилларда СССР ҳамда йирик капиталистик мамлакатлар ихтиролари маълумотларига кўра). 114 бет. Баҳоси 45 тийин.

Китобда акушерлик ва педиатрия муаммолари бўйича қилинган ихтиролар обзори берилган.

Ю. Н. Лопачев. Болаларга футбол ҳақида. 112 бет. Баҳоси 50 тийин.

Рисолада футбол ўйинининг асосий техникавий усуллари баён этилади.

• *Фанимиз заҳматкашлари*

СЕРҚИРРА ИЖОД

Ҳар қандай олимнинг ҳаёт йўли унинг фанга қўшган ҳиссаси билан ўлчанади. Мактабда ўқиб юрган кезларидаги техникага бўлган ҳавас Жўрани Ўрта Осиё политехника институтининг энергетика факультетига бошлади. Эндиликда Ж. Абдуллаев фан олами сирларидан уни воқиф қилган устозлари — Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Н. Шчедрин, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги профессор Ҳ. Фозиловларни ҳурмат билан тилга олади.

Москвадаги СССР Фанлар академиясининг Автоматика ва телемеханика институтида ўтган аспирантлик даври, ажойиб совет олимлари М. Гаврилов ва Б. Сотсковлардан таълим олиш 1958 йили кандидатлик, орадан ўн беш йил ўтгач эса докторлик ҳимояси билан якунланди. Унинг диққат-эътибори фан-техниканинг илғор, замонавий йўналишларига — кибернетика, автоматик технологик жараёнларни информация билан таъминлаш проблемалари, телемеханиканинг контактсиз системаларини яратиш ва жорий қилишга, рақамли системаларни назарий ҳисоблаш ҳамда уларнинг ишончлилигига, дискрет хабарларни кодлаштириш ва узатиш назарияси каби проблемаларга қаратилгандир.

Ж. Абдуллаев бир неча йиллар давомида Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Энергетика ва автоматика институтида телемеханика ва информатик техника лабораториясининг мудири лавозимида ишлади. Шу йиллар мобайнида у қатор янги илмий ечимларни амалиётга жорий этди. Ана шу тадқиқотлар натижалари талай монографияларда ўз ифодасини топди.

Олимнинг «Надежность цифровых устройств на многоустойчивых элементах» (Москва, 1975 й.) рисоласида схемалар ва микропроцессорларга асосланган рақамли қурилмаларга доир масалалар тадқиқ қилинган. Бу назарияни амалий қўллашга доир мисоллар эса «Реализация многозначных структур автоматики» (Киев, 1976 й.) номли коллектив монографияда баён этилди.

1976 йили Тошкент электротехника алоқа институти ректори қилиб тайинлангач, Ж. Абдуллаев малакали мутахассислар тайёрлашга, жамиятшунослик ҳамда техник фанлар ўқитиш савиясини кўтаришга катта ҳисса қўшди. Изчил ташкилотчи, камтар, ғамхўр раҳбар сифатида ҳаммага танилди.

Кейинги йилларда алоқа назарияси ва техникаси олим эътиборини ўзига тортади. Унинг алоқа техникасида информация узатиш назариясини ривожлантириш ҳақидаги илмий фикрлари 1984 йили чоп этилган рисолада баён этилди. Мазкур китобдаги алоқа системаларини ишлатиш назариясини ривожлантириш усуллари ҳозир ўқув программаларида, шу соҳа инженерлари ихтисослигини чуқурлаштиришга оид курсларда кенг қўлланилмоқда. Ж. Абдуллаев рақам билан бошқариладиган техника ва электр алоқани бошқариш системалари кафедрасини ташкил қилди. Кафедра рақамли алоқа системалари ва микропроцессорлар бўйича истиқболли мутахассислар тайёрлашга мўлжалланган.

Жонкуяр олим ўқув программаларини қайта қуришга катта ҳисса қўшди. Унинг СССР Алоқа министрлигининг кадрлар ва ўқув юртлари бош бошқармаси томонидан тавсия этилган ўқув қўлланмасида дискрет хабарларни узатиш техник воситалари характеристикаларини ҳисоблаш ва моделини тузиш усуллари баён этилган.

Ж. Абдуллаев фаннинг тараққиёт истиқболларини илғай оладиган ўткир зеҳнли олим. Унинг ташаббуси билан Тошкент шаҳрида Ўрта Осиёда биринчи оптик толали алоқа системаси қурилди ва ишламоқда. Олим раҳбарлигида объектларнинг параметрларини телевизор ёрдамида назорат қилиш соҳасида муваффақиятли илмий изланишлар олиб борилмоқда. Булар муҳим халқ хўжалиги аҳамиятига моликдир.

1984 йили Ж. Абдуллаев фан ривожига қўшган катта ҳиссаси учун Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси этиб сайланди. Меҳнатдаги ютуқлари эвазига «Халқлар дўстлиги» ордени, медаллар ва фахрий ёрлиқларга сазовор бўлди. Унга «Ўзбекистонда хизмат кўрсатган фан арбоби» унвони берилган. Космик фазони тадқиқ қилиш программасида самарали иштироки учун «СССР космонавт-учувчиси Ю. А. Гагарин номидаги Диплом» билан, оптик толали алоқа қурилмасини ишлаб чиқиб жорий қилгани учун эса СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг олтин медали билан тақдирланган.

Деҳқон набираси, ишчи фарзанди, меҳнат йўлини ишчи сифатида бошлаган, эндиликда йирик олим Жўра Абдуллаевич Абдуллаевнинг фан йўлидаги фидойилиги ёшлар учун ибратдир. У тақдирини тинимсиз меҳнати, билими эвазига ўз қўли билан ярата олган олим.

Т. РАШИДОВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг вице-президенти, академик.

М. ЮНУСОВ,
Тошкент электротехника алоқа институти проректори, профессор.

«Ойнаванд дала» неъматлари

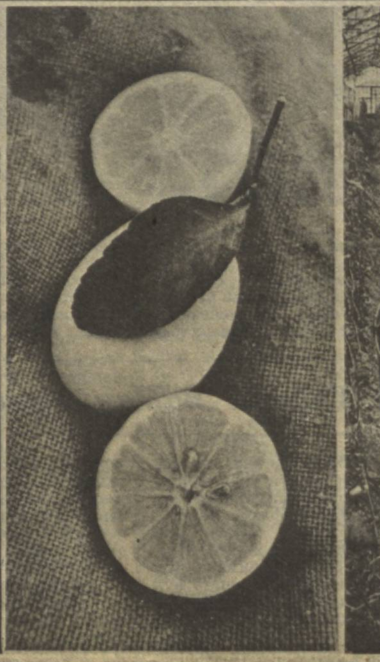

Қиш. Қуёш чарақлаб турганлигига қарамай, эсиб турган изғирин этни жунжиктиради. Аммо Орджоникидзе районидаги «Коммунист» колхози теплица хўжалигида бўлган киши ўзини бир зум бошқа фаслга ўтиб қолгандек ҳис қилади. Тупларда осилиб турган маржондек қирмизи ранг помидорлару, олтиндек товланиб турган лимонларнинг хушбўй ҳиди дилларга ҳузур бағишлайди.

Ҳа, ойнаванд далаларда айни пишиқчилик. Миришкор деҳқоннинг ҳалол меҳнати мевалари билан дастурхонимиз йил бўйи тўкин, даврамиз файзли. Ҳозир хўжаликда етилган сара мева ва сабзавотларни йиғиб-териб олиш авжида. Миришкорлар ҳар куни шаҳарликлар дастурхонига 400—450 килограмм помидор ва кўплаб шифобахш лимон етказиб бермоқдалар.

— Она еримиз ғоят саховатли, — дейди теплица хўжалиги бошқарувчиси С. Ўрмонов. — Ундан оқилона фойдалансак, йил бўйи бизга эҳсон инъом этаверади. Колхозимизда ташкил этилган 2 гектарлик теплица хўжалиги меҳнаткашларни қиш ойларида ҳам витаминли маҳсулотлар билан таъминлашда қўл келмоқда. Шу билан бирга хўжалигимиз катта иқтисодий самара ҳам олаётир.

Пайкалларда иш қизғин. Кимдир ҳосилни теришда жонбозлик кўрсатаётган бўлса, кимдир экин парваришини агротехника талаблари асосида бажаришга ҳаракат қиляпти. Меҳнатингиз унумли, хирмонингиз баракали бўлаверсин, ноз-неъмат бунёдкорлари!

Суратларда: 1. Теплица хўжалиги бошқарувчиси С. Ўрмонов ва моҳир цитрусчи Э. Иноғомовлар териб олинган лимон сифатини кўздан кечиришмоқда. 2. Хуштаъм, сара лимонлар. 3. Тажрибали сабзавоткор Т. Одилхонов ҳосил чўғидан мамнун.

В. Молгачев фотолари.

• *Текинхўрга шафқат йўқ!*

КЎЗИ... КЕЧ ОЧИЛГАН ВИЖДОН

ОБХСС ходимлари Маъмура Акромовани фош этиб, қамоққа олишганидан кейин кўпчилик уни бири олиб, бири қўйиб қоралай бошлади. Тошкентдаги В. П. Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг саккизинчи цехида ишлайдиган Акромова ҳамкасбларининг тили бурро бўлиб кетди.

— Бу нима деган гап, — дейишарди жиғибийрон бўлиб, — шунча йил бирга ишласагу, у ишчи виждонимизни ҳақорат қилса, бутун коллективимизга доғ туширса!?

Коллективнинг маънавий муҳити ҳақидаги масала хусусида биз кейинроқ гапирамиз, аммо унинг жисмоний соғлиғи ҳақида гап борадиган бўлса, бу ердагиларнинг иштаҳаси ҳақиқатан ҳам «карнай» эди. 8-цехдагилар гўшт дейсизми, димланган мол гўшти консерваси дейсизми, ҳинд чойи-ю, мармелад, консерваланган сутдан тортиб, қуввати 96 даражали бўлган этил спиртигача — буларнинг ҳаммасини сотиб олишаверарди. Тўғрироғи, Акромованинг қўлида қанча бўлса шунча олишарди. Чайқовчи қўлидаги маҳсулотларни цехнинг ўзида, иш вақтида, ҳамманинг кўз ўнгида бамайлихотир сотаверарди, аммо ҳеч ким унинг мушугини «пишт» демасди. Цехда сирловчи бўлиб ишлаган Акромова атрофида гиргиттон бўлиб юрувчилар пайдо бўлиб қолди, буюртмачиларнинг оғзидан чиққанини у ҳам муҳайё қилиб тураверди. Ҳамонки, талаб катта экан, Маъмура бўш келмасдан савдони авж олдираверди.

Акромова ўзи яшайдиган авиасозлар шаҳарчасидаги «Хизмат — беминнат» фирма магазинидан маҳсулотларни улгуржи сотиб олаверди. Бу қирқ ёшли аёлнинг ақл бовар қилмайдиган иштаҳаси ҳеч кимни ажаблантирмасди, у ҳар гал бир неча юз сўмлик озиқ-овқат харид қилаверарди. Тинтув вақтида милиция ходимлари ва гувоҳлар ҳайрон бўлиб қолишди: Акромованинг квартираси уй-жой эмас, балки камёб товарлар ва айрим саноат моллари сотиладиган универсал улгуржи базани эслатар эди. Тинтув вақтида 7 литр спирт ҳам чиқди, бу ҳойнаҳой, бирон-бир корхонадан ўғирлаб чиқилиб, олиб сотар уни «нотайин кишилардан» сотиб олган бўлса керак.

Ушлангандан кейин Акромова ўз фаолияти хусусида ғалати гапларни айтди. Гўё, у одамларни ўйлаб, товарларни одатдагидан қимматроқ нархда сотиб олиб, ўзининг нархига сотган эмиш. Буни қаранг, ўз фойдасини ўйламабди, одамгарчилик қилибди. Буларнинг ҳаммасига астойдил ишонса бўларди-я, аммо квартирасидаги товар омборига нима деса бўлади? Бунинг устига тинтув пайтида деярли 30 минг сўм пул чиқди.

Ҳаммага равшанки, чайқовчилик оқибатида моллар тақчиллиги пайдо бўлади. Маъмурчилик бўлган тақдирдагина, товарлар танқислиги барҳам топишини ҳам биз яхши биламиз. Аммо ҳозирча давлат ва кооператив савдоси ишидаги нуқсонлардан ўз манфаати йўлида фойдаланиб қолишга уринаётган учарлар ҳамиша топилади. Текин даромад пайига тушган бу кимсалар чайқов бозорида ва панапастқам жойлардагина эмас, балки муассаса ва ташкилотларда ва ҳатто йирик корхоналардаги цехларда ҳам ялло қилиб юришганини кўрганингда танг қоласан, киши. Чайқовчилар ҳеч нарсадан тап тортмай, мижозларини кун сайин кўпайтириб «дўппини яримта қилиб» юрган жойлардаги маънавий муҳит қандай бўлишини тасаввур этиш қийин эмас. Ахир, бу воқеа коммунистлар, комсомоллар, касаба союз активининг кўз ўнгида рўй беради-ку?..

Маъмура Акромова етти йил чайқовчилик қилди. Аммо бу иш юзасидан гувоҳлик берган 18 кишидан биронтаси ҳам унинг фаолияти пайини қирқиш у ёқда турсин, ҳатто уни дўстона койиб ҳам қўймади. Биз авиация ишлаб чиқариш бирлашмасида ишлайдиган шу ходимларнинг номини тилга олмаймиз, чунки улар ўз айбларини батамом тушуниб етиб, тергов ходимларига ёрдам беришди. Улар рўй-рост айтган гаплар оқибат натижада қамоққа олинган чайқовчини батамом фош этишга ёрдам берди, аммо бу ходимлар виждонининг «кўзи» кечроқ очилди.

Тошкент шаҳар Ҳамза район халқ суди Маъмура Акромовани беш йил муддат билан озодликдан маҳрум этиш ҳақида ҳукм чиқарди.

В. ПРУГЕР,
ЎзТАГ мухбири.

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

• *Шахмат бурчаги*

ДЕБЮТ СТРАТЕГИЯСИ

Халқаро арбитр М. МУҲИДДИНОВ бошқаради

Шахмат партиясида дебют — шахматчининг нуқтаи назари, ижодий маслагидир. Таъбир жоиз бўлса, дебют — униб чиқувчи экиннинг бутун ўсиш жараёнини белгиловчи уруғдир. Салоҳиятли шахматчилар бўлажак миттелшпилдаги кураш структурасини олдиндан белгилаш имкониятига эга бўлиш учунгина эмас, балки кўпинча эндшпилдаги ўйин характерини ҳам тасаввур эта оладиган доирада дебют схемаларини ишлаб чиқадилар.

Мисол тариқасида Нимцович ҳимоясида М. Ботвинникнинг ушбу дебют назарияси ривожини ўнлаб йилларга белгилаб берган чуқур тадқиқотини қайд этса бўлади. Ботвинник ишлаб чиққан дебют ғояси бутун партия учун стратегик концепцияни режалаштиради.

Ботвинникнинг ғояси нимадан иборат ўзи? Бунинг учун Ботвинник — Капабланка партиясини (АВРО-турнир, 1983 йил) кўриб чиқамиз.

1. d4 Kf6 2. c4 e6 3. Kc3 Cb4 4. e3 d5 5. a3 C:c3+ 6. bc c5 7. cd cd 8. Cd3 0—0 9. Ke2 b6 10. 0—0 Ca6 11. C:a6 K:a6. 12. Cb2 Фd7. 13. a4 Лf e8 14. Фd3 c4 15. Фc2 Kb8 16. Лac1 Kc6 17. Kg3 Ka5 18. f3 Kb3 19. e4 Ф:a4.

Томонларнинг стратегик планлари аниқ бўлиб қолди. Қоралар фарзин флангида бир пиёдани ютиб олиб, энди чеккадаги пиёдалар билан бостириб келишни мўлжалламоқда. Оқлар эса энг кучли сипоҳларини шу ёққа олиб келиб, рақиб шоҳига даҳшатли ҳужумни тайёрлаб қўйди. Хуллас, ким олдин?!

Ботвинникнинг тадқиқотлари ва турли мусобақалар амалиёти бу курашда оқларнинг имкониятлари яхшироқ эканлигини яққол кўрсатди.

Классик бўлиб қолган бу партия кейин шундай ривожланган эди:

20. e5 Kd7 21. Фf2 g6 22. f4 f5 23. ef K:f6 24. f5 Л:e1 25. Л:e1 Лe8. 26. Лe6 Л:e6 27. fe Kpg7 28. Фf4! Фe8 29. Фe5 Фe7.

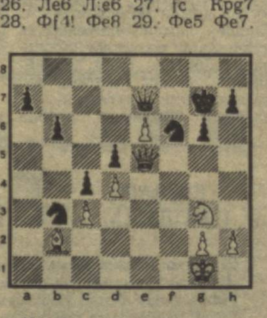

Қоралар муваффақиятли равишда ҳимояланиб олгандек туюлади, бироқ... Ботвинникнинг қуйидаги ажабтовур комбинацияси оқларга ютуқни жадаллаштириш имконини беради.

30. Ca3!! Ф:a3 31. Kh5+! gh 32. Фg5+Kpf8 33. Ф:f6+ Kpg8 34. e7

Энди 35. Фf8 X ёки 35. e8Ф+ таҳликалари жудаям жиддий:

34... Фc1+ 35. Kpf2 Фc2+ 36. Kpg3 Фd3+ 37. Kph4 Фe4+ 38. Kp:h5 Фe2+ 39. Kph4 Фe4+ 40. g4Фe1+ 41. Kph5.

Киштлар тугаб. Капабланка мажбуран таслим бўлган эди.

«Шахмат бурчагида» эълон қилинаётган масала ва этюдларга қизиқиш ортиб бормоқда. Биз ўтган шанба куни дастлабки икки масалага юборилган жавоб мактублари орқали мухлислар билан ўзаро мулоқотларга якун ясаган эдик. Навбатдаги шанба куни эса этюд № 1 ва масала № 3 бўйича йўлланган аниқ ечимларни эълон қилишга ҳаракат қиламиз. Бугун эса навбатдаги вазифани эътиборингизга ҳавола этамиз.

МАСАЛА №4

Уч юришда мот

Редактор
Л. ҚАЮМОВ.

РЕКЛАМА ✿ ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети

ГРАЖДАН АВИАЦИЯСИНИНГ 243-РЕМОНТ ЗАВОДИ БАЗАСИДАГИ
20-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

қуйидаги ихтисосликлар бўйича юқори малакали мутахассислар тайёрлаш учун 1987—1988 ўқув йилига

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

8-синфни битирган ўқувчилар: учиш аппаратларининг слесарь ремонтчиси, авиадвигателларнинг слесарь ремонтчиси, учиш аппаратларининг ремонти ва уларнинг ускуналари бўйича электромонтажчи, газ-электр пайвандчи ихтисослари бўйича 3 йил, 10-синфни битирганлар эса бир йил таълим оладилар.

Ўқишга Тошкент шаҳрида пропискада турувчи йигит ва қизлар қабул қилинади. Билим юртини тамомлаганлар авиация ремонти база корхоналарига ишга юборилади. Завод ишчиларига граждан авиацияси ходимларига тегишли имтиёзлар ҳам берилади.

3 йил муддат ўқийдиган ўқувчилар тўла давлат таъминотида бўладилар, бир йил ўқийдиган ўқувчилар эса ойига 70 сўм стипендия оладилар.

Ҳамма ўқувчиларга ишлаб чиқариш практикаси даврида иш ҳақининг 50 проценти тўланади.

Билим юртида спорт секциялари, вокал-чолғу ансамбли тўгараклари ишлаб турибди.

Ўқувчилар 16 ёшга тўлиши билан авиация клубига қабул қилинади.

Битириш имтиҳонларини муваффақиятли топширган ўқувчилар эса граждан авиацияси институтлари ва билим юртларига юборилади.

Билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатларни топшириш зарур: директор номига ариза, туғилганлик тўғрисида гувоҳнома ёки паспорт, маълумоти ҳақидаги ҳужжат, ота-онасининг иш жойидан справка, медицина справкаси (086/У форма), яшаш жойидан справка, 3х4 см ҳажмда 5 дона, 6х4 см ҳажмида 3 дона фотосурат.

Ҳужжатлар ҳар куни (якшанбадан ташқари) **соат 9 дан 16.00 гача қабул қилинади.**

Адрес: Тошкент шаҳри, Авиасозлар **шаҳарчаси.** Телефонлар: 99-96-46, 99-94-50.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ДАВЛАТ МЕҲНАТ КОМИТЕТИ

РСФСР КОЛХОЗЛАРИ ВА СОВХОЗЛАРИГА БОРИБ ДОИМИЙ ЯШАБ ҚОЛИШ УЧУН

ОИЛАЛАРНИ ТАШКИЛИЙ РАВИШДА КЎЧИРИБ ЎТКАЗАДИ

Кўчиб бориш хоҳишини билдирган граждан қуйидаги жойларга расмийлаштириладилар:

Чита областига — 1 апрелгача;

Иваново областига — 20 апрелгача;

Хабаровск ўлкасига — 1 мартгача;

Амур областига — 10 мартгача.

Кўчиб бориш учун расмийлаштирилган оилаларга 2 тоннагача бўлган ўз мол-мулкларини бепул ташиб бориш ва бепул йўл юриш ҳуқуқи берилади, уларга бир йўла ёрдам пули тўланади, бундай оилалар турар жой ёки квартира, қурилишлари бўлган томорқа участкалари билан таъминланадилар.

Янги кўчиб борганлар икки йил мобайнида квартира ҳақи ва саккиз йил мобайнида қишлоқ хўжалик солиқлари тўлашдан халос этилади.

Расмийлаштириш масалалари бўйича барча справкалар юзасидан қуйидаги адресларга мурожаат қилинсин:

Шаҳарларда — область ижроия комитетларининг меҳнат бўлимларига ва аҳолини ишга жойлаштириш бюроларига;

Нукус шаҳрида — Қорақалпоғистон АССР Давлат меҳнат комитетига;

Районларда — Қорақалпоғистон АССР Давлат меҳнат комитети вакилларига ва область ижроия комитетларининг меҳнат бўйича бўлимларига.

Тошкент шаҳрида — Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 6-хона ва Привокзальная кўчаси, 30-уй ҳамда аҳолини ишга жойлаштириш бўйича район пунктлари.

Бухгалтерия ҳисоби ва назоратининг иқтисодий ахборотини машинада ишлаш, статистика соҳасида раҳбар ходимлар малакасини ошириш тармоқлараро институтининг

ЎЗБЕКИСТОН ФИЛИАЛИ

кафедралар бўйича

ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

мудирлар: бухгалтерия ҳисоби, информатика ва программа таъминоти (профессор ёки доцент);

бухгалтерия ҳисоби, статистика ва программа таъминоти кафедраларида ишлаш учун **профессорлар, доцентлар, катта ўқитувчилар, ассистентлар.**

Конкурс муддати — 6 мартгача.

Ариза ва зарур ҳужжатларни конкурслар тўғрисидаги низомга мувофиқ тайёрлаб, директор номига юбориш керак.

Адрес: 700077, Тошкент шаҳри, Луначарское шоссеси, 42-уй. Телефон 67-19-13.

КОРХОНАЛАР, ТАШКИЛОТЛАР, КОЛХОЗ ВА СОВХОЗЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ

ДИҚҚАТИГА!

«УЗАВТОРЕМОНТ» РЕСПУБЛИКА САНОАТ БИРЛАШМАСИ АВТОРЕМОНТ ЗАВОДЛАРИ

қуйидаги автомобилларни капитал ремонтга чекланмаган миқдорда қабул қилишини

МАЪЛУМ ҚИЛАДИ

ГАЗ-51, ГАЗ-52, ГАЗ-53 автомобиллари Тошкентдаги 10, Хивадаги 13-авторемонт заводларида;

ЗИЛ-130, ММЗ-555 автомобиллари Андижон область, Ленинскдаги 6, Нукусдаги 16-авторемонт заводларида;

МАЗ-503 автомобиллари, ЯМЗ-236 двигателлари — Олмалиқдаги 4-авторемонт заводида ремонт қилинади.

Тошкентдаги 10- ва Нукусдаги 16-авторемонт заводларида ЗИЛ-130, ГАЗ-52 автомобилларини қисилган газда ишлаш учун буюртмачининг газ баллон ускунаси ҳисобига қайта мослаштириб беради.

Мурожаат учун адрес: 700005, Тошкент шаҳри, 8-Март кўчаси, 57-уй. Телефон 91-15-48.

•

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — ЯНГИ ПРОГРАММА. **Ҳайвонлар аттракциони** (22/II да 12, 15, 19.00 да).

• *Тингланг, томоша қилинг* **22 февраль, якшанба**

Телевидение

МТ-I 8.00 — Зарядка. Мультфильм. Музика. 8.30 — Время. 9.15 — Ритмик гимнастика. 10.00 — Спортлото. 10.15 — Будильник. 10.45 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан! 11.45 — Тонгги почта. 12.15 — Саёҳатчилар клуби. 13.15—Музикали киоск. 13.45 — Қишлоқ янгиликлари. 14.45 — Здоровье. 15.30 — «Москва учун жанг». 2-фильм, 1 ва 2-сериялар. 18.25 — Мультфильм. 18.35 — Халқаро панорама. 19.20 — Ўрток қўшиқ. 20.10 — «Сакраш». Бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Р. Паульснинг ижодий кечаси. 00.05 — Янгиликлар.

МТ-II. 9.00 — Зарядкага сафланинг. 9.15 — «Инспектор, имкониятни бой берма». Бадиий фильм. 10.30 — Грузия телевидениесининг программаси 11.40 — Илмий-оммабоп фильм. 11.55 — Рус тили. 12.25 — Қувноқ стартлар. 13.10 — Ҳужжатли фильм. 13.50 — «Янги Гулливер». Бадиий фильм. 14.55 — Дунё ва ёшлар 15.30— Адабиёт ҳақида диалоглар. 16.55 — Онамларнинг мактаби. 17.25 — Ҳужжатли фильм. 17.45 — Концерт. 19.15 — Ҳайвонот оламида. 20.15 — Концерт. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.45 — Венгер халқ оҳанглари. 21.10 — Ҳужжатли фильм. 21.30 — Время. 22.05 — «Чол билан кампир бўлган экан». Бадиий фильм. 23.55 — Янгиликлар.

ЎзТВ-I. 7.05 — Ритмик гимнастика. 7.30 — Телефильмлар. 8.00 — Ахборот. 8.20 — Телефильм. 8.30 — Время. 9.10 — Биргаликда куйлаймиз. 9.30— Истеъдод. 10.10 — Спорт шарҳи. 10.50 — Болалар учун кинокўрсатув. 11.50 — Шаҳар транспорти бир маромда ишласин. 12.20 — Шахмат мактаби. 12.50. — Светофор. 13.40— «Оловиддиннинг сеҳрли чироғи». Бадиий фильм. 15.00 — Реклама. 18.05 — Мультфильмлар. 18.30 — Улуғ Октябрнинг 70 йиллигига. 19.30 —Ахборот. 19.45 — Телефильм. 20.00 — Илмий-оммабоп программа. 20.30 — Ахборот. 20.50 — ЎзССР халқ артисти В. Ҳамдамов куйлайди. 21.30 — Время. 22.05 — «Дивизия командирининг куни». Бадиий фильм.

ФРУНЗЕ. 17.30 — Мультфильм. 20.30 —Музикали танаффус. 20.35 — Киргизистон ССР халқ ёзувчилари Т. Содиқбеков ва Т. Қосимбеков билан учрашув. 21.30 — Время. 22.05 — Комик фильмлар экрани.

Радио

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 7.15 — Янги қоидаларни ўрганамиз. 8.30 — Янги музикали ёзувлар. 9.15 — Табассум. 10.15 — С добрым утром! 11.30 — Улуғ Ватан уруши ветеранларининг талабларига биноан концерт. 12.10 — Ишчинома. 13.00 — Чорвадор. 13.30 — Н. Брегвадзе ва В. Кикабидзе концерти. 14.00 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун эшиттириш. 15.25 — Театр микрофон олдида. 18.15 — Клуб нега қулф? 18.30 — Дўстларимиз эстрадаси. 19.20 — Ёшлик. 21.00 — Халқаро кундалик. 22.30 — Севги қўшиқлари.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Редакция адреси: 700083, ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

Хатлар ва оммавий ишлар бўлими телефонлари — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 33-11-49, 32-54-06.

Р. — 08591. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. В. — 45. ИНДЕКС 64583. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12